

KIRKLARELİ İLİ TIĞ DANTELLERİ VE YENİ TASARIMLAR

Gülşah ÖN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GELENEKSEL TÜRK SANATLARI ANASANAT DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ

ŞUBAT 2017

Gülşah ÖN tarafından hazırlanan " Kırklareli İli Tığ Dantelleri ve Yeni Tasarımlar" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından C.N. GAZİ ÜNİVERSİTESİ ile Gazi Üniversitesi

G. T. S. Sanat Fak. Dahında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hülya Serpil Ortaç

Anabilim Dalı, Üniversite Adı: Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi Olduğunu onaylıyorum/onaylamıyorum

Başkan: Prof. Ayşe SOYSALDI

Anabilim Dalı, Üniversite Adı: Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi Olduğunu onaylıyorum/onaylamıyorum

Üye: Prof. Dr. Zeynep ERDOĞAN

Anabilim Dalı, Üniversite Adı: Ankara Üniversitesi Kültür Varlıkları Koruma ve Onarım Bölümü

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi Olduğunu onaylıyorum/onaylamıyorum

Tez Savunma Tarihi: 01.02.2017

Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

ETİK BEYAN

Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde savunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

01.02.2017

Gülşah Ön

KIRKLARELİ İLİ TIĞ DANTELLERİ VE YENİ TASARIMLAR
(Yüksek Lisans Tezi)

Gülşah ÖN

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
Kasım 2016

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Kırklareli ilinde yapılamakta olan tığ dantel ürünlerini inceleyerek teknik, renk motif ve kullanım yerlerini belirleyerek yeni tasarımlar ile ürünler hazırlamaktır.

Bu amaç doğrultusunda tığ dantellerinin araç- gereç özellikleri, teknikleri, kullanım alanları, renk, motif ve kompozisyon özellikleri, yapan bireylerin özellikleri, geçmiş ve günümüz arasındaki farkları incelenmiş ve yeni tasarımlar yapılmıştır. Yörede ulaşılan 100 adet ürün incelenmiş olup 40 adet ürün örneklem olarak seçilmiştir. Seçilen ürünlerin fotoğraflarıyla birlikte bilgi formları düzenlenmiştir. Araştırmanın alt amaçlarına ait verileri toplamak için 9 adet açık uçlu soru ve 24 adet seçenekli sorudan oluşan toplam 33 soruluk anket hazırlanmış, hazırlanan anket örneklem olarak seçilen 40 kişiye uygulanmıştır. Tığ dantellerine ait elde edilen verilerin frekansları ve yüzde dağılım tabloları yapılarak yorumlanmıştır. Ayrıca örneklem olarak seçilen ürünlerin bazı özelliklerinin bilgi formlarından yararlanılarak verileri alınıp frekansları ve yüzde dağılım tabloları düzenlenmiştir. Kırklareli ilinde tığ dantellerinin en çok pike takımı ve vitrin örtüsü olarak kullanıldığı, 20-21 numara tığ ile örüldüğü, pamuk ipliğinin tercih edildiği görülmektedir. Yöredeki tığ dantellerinde en çok çift ilmeğin, beyaz rengin ve geometrik bezemenin tercih edildiği tespit edilmiştir. Ayrıca yörede kullanılan dantellerde genellikle anlam yüklü motiflerin kullanıldığı bunların bir kısmının isimlerinin elti eltiye küstü, çarkıfelek, kanser örneği ve beş parmak dağları vb. olduğu yapılan araştırmalar sonucunda tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre tığ dantellerinin geliştirilmesi ve farklı alanlarda kullanımının arttırılmasına yönelik önerilerde bulunularak yeni tasarımlar ve uygulamaları yapılmıştır.

Bilim Kodu :411.

Anahtar Kelimeler :El Sanatları, Tığ Örucülüğü, Dantel

Sayfa Adedi :103

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Hülya Serpil Ortaç

CROCHET LACE PRODUCTS OF KIRKLARELİ PROVINCE AND NEW DESIGNS
(Master's Thesis)

Gülşah ÖN

GAZI UNIVERSITY
INSTITUTE OF FINE ARTS
November 2016

ABSTRACT

The objective of this study is to examine the crochet lace products produced in Kırklareli province, determine the techniques, colors, patterns and usage areas thereof and prepare products with new designs.

To this end, features of the tools-equipments utilized in crochet lace products as well as techniques, usage areas colors, patterns and composition characteristics thereof in addition to details as to individuals who produce the said products and the differences between products made in the past and present were examined and new designs were created. 100 products obtained in the region were examined while 40 products were chosen as samples. Information forms with photographs were prepared for the selected products. A questionnaire consisting of a total of 33 questions 9 of which were open-ended and 24 of which were yes-no questions was prepared with an eye to collect data for the subgoals of the study and the questionnaire which was prepared was administered to 40 people selected as sample. The frequency of the data obtained for crochet lace were interpreted by creating percent distribution tables thereof. Futhermore, data of some of the characteristics of the products selected as sample were taken from the information form and their frequencies were determined and the percent distribution tables thereof were created. It is observed that crochet lace is mostly used in piqué sets and as showcase cover in Kırklareli province and knitted with crochet number 20 and 21 while cotton yarn is preferred in these products. It was determined that mostly double loops, white color and geometric designs are preferred in crochet lace products produced in the region. In addition, it was found that generally meaningful patterns are used in crochet lace products produced in the region and some of the names of them are as “sister-in-law is cross with sister-in-law, wheel of fortune, cancer sample and five finger mountains and etc. as a result of the researches made. Recommendations for the development of crochet lace and increasing the usage thereof in different areas were made according to the results obtained and new designs and applications thereof were made.

Science Code :411.

Key words : Handicrafts, Crochet Knitting, Lace

Number of Page :103

Adviser : Yrd. Doç. Dr. HülyaSerpil ORTAÇ

TEŞEKKÜR

Çalışmalarım boyunca değerli yardım ve katkılarıyla beni yönlendiren, kıymetli deneyimlerinden yararlandığım danışmanım Yrd. Doç. Dr. Hülya Serpil Ortaç' a,maddi manevi desteklerini esirgemeyen canım aileme ve arkadaşlarıma ve en önemlisi tezimi oluşturmama yardımcı olan Kırklareli halkına teşekkürü bir borç bilirim.

İçindekiler

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
TABLolar LİSTESİ	vi
ŞEKİLLERİN LİSTESİ	vii
RESİMLER LİSTESİ	viii
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	3
1.3. Araştırmanın Önemi	4
1.4. Varsayımlar.....	4
1.5. Sınırlılıklar	4
2. KIRKLARELİ İLİ ve TIĞ DANTELLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ.....	7
2.1.Kırklareli İli Genel Özellikleri.....	7
2.2. Örücülük Hakkında Genel Bilgi	8
2.2.1. Örücülüğün Tanımı	8
2.2.2. Örücülüğün Sınıflandırılması.....	8
2.3. Tığ Dantellerinin Araç ve Gereç Özellikleri.....	9
2.3.1. Tığ Dantellerinin Araç Özellikleri	9
2.3.2. Tığ Dantellerinin Gereç Özellikleri	11
2.4. Tığ Dantellerinde Kullanılan Teknikler.....	12
2.4.1.Zincir:	13
2.4.2.Basit İlmek.....	13
2.4.3.Çift ilmek:	14
2.4.4.Üçlü ilmek:	14
2.4.5.Trabzan (Kare İlmek):.....	15
2.5. İlgili Araştırmalar	16
3.YÖNTEM.....	20
3.1.Araştırmanın Modeli.....	20
3.2. Evren ve Örneklem	20
3.3. Veri Toplama Teknikleri	20
3.4. Verilerin Analizi ve Değerlendirme.....	20

4.ARAŞTIRMA BULGULARI VE YORUMLAR	22
4.1. Anketten Elde Edilen Sonuçlar	22
4.1.1. Kırklareli İli Tığ Dantellerini Yapan Bireylerin Demografik Özellikleri	22
4.1.2. Kırklareli İli Tığ Dantellerinde Kullanılan Araç Özellikleri	25
4.1.3. Kırklareli İli Tığ Dantellerinde Kullanılan Gereç Özellikleri.....	26
4.1.4. Kırklareli İli Tığ Dantellerinin Teknik Özellikleri ve Örme Zamanları	28
4.1.5. Kırklareli İli Tığ Dantellerinin Renk, Motif ve Kompozisyon Özellikleri	32
4.1.6. Kırklareli İli Tığ Dantellerinin Kullanım Alanları.....	38
4.1.7. Kırklareli İli Tığ Dantellerinin Geçmiş ve Günümüzdeki Farkları.....	41
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	42
5.1. Sonuç	42
5.2. Öneriler	43
KAYNAKLAR.....	44
EKLER	46
Ek 1. BİLGİ FORMLARI.....	46
Ek 2. Tasarımlar.....	92
Ek 3.Tasarım Uygulamaları.....	102
ÖZGEÇMİŞ.....	105

TABLOLAR LİSTESİ

Tablolar Listesi	Sayfa
Tablo 4.1.1.1.Bireylerin Yaş Durumlarına Göre Dağılımı	222
Tablo 4.1.1.2. Bireylerin Mesleklerine Göre Dağılımı	233
Tablo 4.1.1.3.Bireylerin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı	233
Tablo 4.1.1.4.Bireylerin Dantel Yapmaya Başlama Yaşının Dağılımı.....	244
Tablo 4.1.1.5.Kullanılan Tığ Numaralarının Dağılımı	255
Tablo 4.1.1.6.Tığ Numarasını Belirleyen Nedenlerin Dağılımı	266
Tablo 4.1.1.7.Bireylerin Tığ Dantelinde Kullandıkları Gereçlerin Dağılımı	266
Tablo 4.1.1.8.Kullanılan Gereçlerin Tercih Sebebine Göre Dağılımı	277
Tablo 4.1.1.9.Kullanılan İplik Numaralarının Dağılımı	288
Tablo 4.1.1.10.Dantellerde Kullanılan Üretim Tekniklerinin Dağılımı	288
Tablo 4.1.1.11. Tığ Danteli Tamamlama Süresinin Dağılımı.....	299
Tablo 4.1.1.12.Dantele Başlama Şeklinin Dağılımı	30
Tablo 4.1.1.13. Tığ Danteli Örmeye İşinin Mevsimlere Göre Dağılımı	30
Tablo 4.1.1.14.Bireylerin Dantel Örmeye Saatlerinin Dağılımı.....	31
Tablo 4.1.1.15.Dantel Yapma Amaçlarının Dağılımı.....	31
Tablo 4.1.1.16. Tığ Dantellerinde Kullanılan Renklerin Dağılımı	32
Tablo 4.1.1.17.Tığ Dantelinde Kullanılan Renklerin Tercih Sebeplerine Göre Dağılımı...33	
Tablo 4.1.1.18.Tığ Dantellerinde Kullanılan Motiflerin Temin Şekillerine Göre Dağılımı34	
Tablo 4.1.1.19.Tığ Dantellerindeki Motiflerin Konularına Göre Dağılımı	35
Tablo 4.1.1.20.Tığ Dantellerindeki Motiflerin İsimlerine Göre Dağılımı.....	35
Tablo 4.1.1.21.Tığ Dantellerinde Kompozisyon Belirleme Şekillerine Göre Dağılımı	37
Tablo 4.1.1.22.Tığ Dantellerinin Kullanım Alanlarının Dağılımı	38
Tablo 4.1.1.23.Düz Renkli ve Renkli Dantellerin Kullanım Yeri Göre Dağılımı	39
Tablo 4.1.1.24.Tığ Dantellerinin Bitim İşlemlerinin Dağılımı	39
Tablo 4.1.1.25.Tığ Dantellerinin Muhafaza Şekillerinin Dağılımı.....	40
Tablo 4.1.1.26.Tığ Dantellerinde Geçmişten Günümüze Ortaya Çıkan Değişikliklerin Dağılımı	41

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekiller Listesi	Sayfa
Şekil 2.4.1.1. Zincir tekniği.	13
Şekil 2.4.2.1. Basit ilmek tekniği.....	13
Şekil 2.4.3.1. Çift ilmek tekniği	14
Şekil 2.4.4.1. Üçlü ilmek tekniği	15
Şekil 2.4.5.1. Trabzan tekniği	15

RESİMLER LİSTESİ

Resimler Listesi	Sayfa
Resim 2.1:Kırklareli ili konum haritası	7
Resim 2.3.1.1. Tığ.....	10
Resim 2.3.1.2. Makas.....	10
Resim 2.3.2.1.1. Pamuk iplik.....	11
Resim 2.3.2.2.1. Sentetik iplik.....	12
Resim 4.1.5.1.Elti Eltiye Küstü	36
Resim 4.1.5.2.Çarkıfelek.....	36
Resim 4.1.5.3.Kanser Örneği.....	37
Resim 4.1.5.4. Beş Parmak Dağları	37

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

“El sanatları insanlığın var oluşuyla başlayarak gelişen; Toplumlari birbirinden ayıran veya müşterek özelliklerini ortaya koyan kültür ve kişiliğın en önemli belgeleridir" (Ortaç, 2008:347).

El sanatları, sadece korunma ve ihtiyacı karşılayan ürünler olmamakla birlikte, gelenek ve göreneklerin devamlılığıyla bir milletin kültürünü yansıtan ürünleri de kapsamaktadır. Üretimi basit araçlar ile olabildiği gibi her türlü hammaddeden yararlanarak, emek isteyen, zaman gerektiren her çeşit uğraş el sanatları içerisinde yer almaktadır (Ortaç, 2007; Somçağ, 2013).

“Başlangıçta basit araç ve tekniklerle sadece fayda için yapılan işler, zamanla kişinin ve toplumun bütün sanat görüşleri ile yeteneklerini içine alarak bir sanat eseri halini almıştır. En eski sanat faaliyetlerinden olan el sanatları kişinin ve ailenin çeşitli ihtiyaçlarını içine alarak günlük işlerin yanında ikinci plandaki işlerden sayılmıştır. Bu işler her ne kadar ihtiyaçları karşılamak amacıyla yapılmakta ise de yapanın sanat kabiliyetini işlemesi, onu bir zevk ve hüner haline dönüştürmüştür “(Sığertin, 1987:1).

Zengin örnekleri ile halk kültürümüzün bir parçasını oluşturan el sanatlarının teknik, renk, motif ve ürün çeşitliliği ile en zengin olanlarından birisi de örücülük sanatıdır.

“Örücülük; ince ya da kalın bükümlü çeşitli cinsteki ipliklerin iğne, mekik, şiş, tığ gibi basit araçlarla ve el yardımı ile oluşturulan ilmeklerin veya düğümlerin bir araya getirilmesi sonucu elde edilen ürünlerdir” (Ortaç, 2008:348;). Aynı zamanda örücülük çeşitli ipliklerin değişik araçlar el ya da makine ile belli bir sisteme göre üst üste ilmekle tutturulmasıyla meydana gelen dokulara denir (Akpınarlı, 1991: 3).

“Örücülük ile ilgili olarak Türklere ait ilk tarihi belgeler ise Orta Asya’da yapılan arkeolojik kazılarda bulunmuştur. M.Ö. VII-VIII. yüzyıllar arasında bu bölgede yaşayan Hunlara ait Pazırık 2. Kurganındaki bulgular arasında konç kısmı koçboynuzu motifleri ile süslü yün çoraplar bulunmaktadır” (Akpınarlı ve diğerleri, 2012: 213; Atay, 1987: 33).

Örme sanatı ile ilgili bu belgelerin Orta Asya’da bulunması, bu sanatın Türk toplumu içinde gelişmiş olduğunu göstermektedir.

İnsanlık tarihi kadar eski olan örme sanatı, insan yaşamının geçirdiği gelişim dönemlerine paralel değişiklikler göstermiştir.

Araç yardımı ile yapılan örücülük teknikleri, kullanılan aracın adıyla anıldığı gibi elde edilen ürüne veya tekniğe göre de isimlendirilebilmektedir. Bunlar içerisinde;

“Tığ örücülüğü, çeşitli kalınlıkta tığ ve ipliklerle oluşturulan temel zincirlere farklı batış teknikleri kullanarak çeşitli dokuların elde edilmesidir. Gerek yüzey gerek şerit halinde ürün oluşturmak amacıyla, tığ üzerinde bulunan tek veya birkaç ilmeğin üretilmesi ile gelişen örgü tekniğidir” (Akpınarlı ve diğerleri, 2012:215-216).

Tığ örücülüğünde, tığ yardımıyla tek yönde veya gidilip dönülerek iki yönde örülerek günümüzde “dantel” eskiden halk arasında kullanımı ile “tentene” olarak bilinen teknikte çok sayıda ürün meydana getirilmektedir (Ortaç, 2007: 20, Barışta,2005).

“Dantel, Avrupa’da XVI. yüzyılda ortaya çıkmıştır. 1594 yılında dantel olarak Fransız Akademi sözlüğüne geçmiş ve öteki diller içinde kabul edilmiştir” (Saroğlu, 1991:3-4). Anadolu’ da tığ örücülüğü teknikleri ile yapılan en yaygın ürünler çeşitli incelik ve kalınlıkta kenar dantelleri, ara danteli ve motiflerden oluşan dantellerdir.

Anadolu’nun her yerinde olduğu gibi Kırklareli ilinde de ev işlerinden arta kalan zamanlarda çoğunlukla da kış mevsiminde örücülük ile uğraşmakta, özellikle tığ örgüleri ile danteller yapılmaktadır. Geleneksel ata sanatımız olan örücülük ülkemizin hemen her yöresinde olduğu gibi burada da çeyiz ve kullanım amacı ile genç kız ve kadınlar tarafından farklı şekil ve biçimlerde üretilen bu ürünler Türk halkının tasarım gücünü de ortaya koymaktadır.

“Tasar, bir plan ya da eskiz yapmak üzere zihinde canlandırmak; şekil vermek ya da üretilmek üzere zihinde canlandırılan bir şeydir “(Öztürk, 1995:4-10). Tasarım kelimesi kökeni Latince’den gelmekte olup, tasarıya göre belli bir plan çerçevesinde yapılmaktadır.

“Tasarım ise en genel anlamıyla bir tasarlama eğilimi sonucunda beliren, yani düşünsel ve maddi çalışmalar süreci içinde oluşan, bir ürünü ortaya koymaya yönelik, ürünün

gerçekleştirilmesi sırasında yönlendirici olan proje, çizim vb. çalışmaların tümüdür” (Akpınarlı ve Ortaç, 2008:235). Bir ürün tasarlamada dört ana unsur göz önünde bulundurulmalıdır. Bunlardan ilki; malzeme, ikincisi; malzemenin uygulanmasındaki yöntem, üçüncüsü; parçaların bütünü meydana getiren biçim ve dördüncüsü; insanlar üzerindeki etkisidir.

İnsanlar hissettiklerini, etkilendiklerini duygu ve düşüncelerini, iç dünyalarında ki yansımaları yeni formlar, biçimler üreterek ortaya koymaktadırlar. El sanatları da bu yansımalar ile birleştiğinde ortaya geleneksel özelliğini koruyan yeri geldiğinde de orijinal olan ürünleri meydana getiren bir araç olarak kullanılmaktadır. El sanatı olan tığ örücülüğü ile üretilen ürünlerde bu şekilde meydana gelmektedir.

Kırklareli ili merkezinde yapılan geleneksel özellikleri taşıyan dantellerde bireylerin yorumlarına göre şekillenmektedir. Çeyiz sandıkları ve dolaplarda bulunan dantellerin de yeni tasarımlar ile farklı alanlarda kullanımı sağlanabilip hem de ev hanımlarına ekonomik gelir elde edebileceği bir alan oluşturulabilir. Kırklareli’ne özgü dantel motiflerinin de farklı coğrafyalardan gelen bireylerden etkileşimler sonucu özgünlüğünü kaybedebileceği düşünülerek, yöreye ait dantellerin araştırılıp belgelenmesi, özellikle ev kadınlarına gelir sağlama amacıyla yeni tasarımlardan faydalanılması amaçlanılmaktadır.

Bu sebeple; dantellerin teknik, gereç, renk, motif ve kompozisyon özelliklerini belgelemek, bu ürünlerden yola çıkarak yeni tasarımlar oluşturmak ve maddi kültürümüze sahip çıkmak araştırma problemini oluşturmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; örücülük tekniklerinden zengin örneklerinin oluşturulduğu Anadolu’da hemen her bölgede görülen tığ örücülüğü ile yapılmış dantel ürünlerini inceleyerek teknik, renk motif ve kullanım yerlerini belirleyerek yeni tasarımlar ile ürünler hazırlamaktır. Böylece yazılı literatür boşluğu bulunan bu konuda yapılacak olan araştırmalara bilimsel bir kaynak oluşturmaktır.

Alt Amaçlar;

1. Kırklareli ilinde örücülük yapan bireylerin özellikleri nelerdir?
2. Yöre ürünlerinin araç- gereç özellikleri nelerdir?

3. Yöre örücülüğünde kullanılan teknikler nelerdir?
4. Yöre dantellerinin kullanım alanları ve genel özellikleri nelerdir?
5. Yöre dantellerinin renk, motif ve kompozisyon özellikleri nelerdir?
6. Yörede yapılan ürünlerin geçmiş ve günümüz arasındaki farkları nelerdir?
7. Yöredeki tığ dantelleri ile ilgili nasıl yeni, güncel ürünler tasarlanabilir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Geleneksel el sanatlarımız içinde, günlük kullanımda ve çeyizlerde önemli bir yeri olan dantellerimiz, zengin motifleri, renk, gereç ve teknikleri ile önem taşımaktadır. Ancak geçmiş kadar kullanım alanının yaygın olmamasından dolayı zamanla sadece sandıklarda kalmaktan kurtulamayacak olması bir gerçektir.

Kırklareli ilinde yapılan dantelleri sistemli bir çalışma ile inceleyerek tanıtmak, yaşatmak ve yeni uygulamalara örnek olması, geçmiş ile günümüz arasında bağ kurulması açısından tasarımlar oluşturarak hâlâ kullanılabilir olduğunu göstermek, yöre kadınlarına ekonomik gelir sağlama alanı oluşturmak ve en önemlisi kaynak açısından yoksun olan bu alanda kaynak oluşturmak bu araştırma için önem taşımaktadır.

Kırklareli ilinde yapılan tığ dantellerinde hangi tekniklerin kullanıldığı, hangi bezemelerin tercih edilip, hangi amaçlarla yapıldığının belirlenmesi konuyla ilgili başka araştırmanın olmaması da araştırma için önemlidir. Buna göre yapılan bu konuyla ilgili araştırma yapmak isteyen araştırmacılara kaynak oluşturacaktır.

1.4. Varsayımlar

1. Kırklareli ilinde tığ danteli yapan bireyler ve tığ danteli örnekleri evreni temsil edecek niteliktedir.
2. Araştırma yönteminde belirlenen özelliklere uygun olarak hazırlanan anket formu istenen özellikleri ölçecek yeterliliktedir.
3. Araştırmada kullanılacak kaynaklar yeterlidir.

1.5. Sınırlılıklar

1. Bu araştırma Kırklareli ili merkezinde tığ danteli yapan bireyler ve bu bireylerin yapmış olduğu tığ danteli ürünler ile,

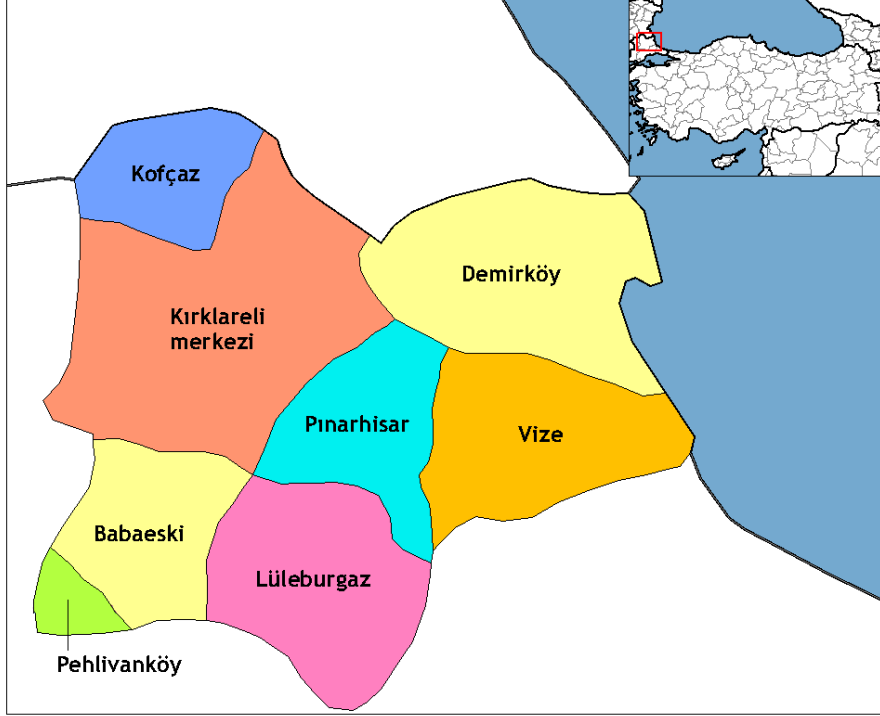
2. Araştırma Türkçe kaynaklarla,
3. Veri aracı olarak anket ve bilgi formu ile sınırlandırılmıştır.

2. KIRKLARELİ İLİ ve TIĞ DANTELLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ

2.1.Kırklareli İli Genel Özellikleri

Resim 2.1: Kırklareli ili konum haritası

Türkiye'nin kuzeybatısında ve Trakya bölgesinde yer alan Kırklareli'nin, özellikle son yıllarda yapılan bilimsel kazı ve araştırmalarda elde edilen bulgulardan M.Ö. 5800'lere varan, insanlık tarihi kadar çok eski bir yerleşim bölgesi olduğu görülmektedir. Kırklareli, Anadolu tipi koloni yerleşim merkezidir ve Asya-Avrupa kültürlerinin geçiş yoludur. Bu nedenle tarih boyunca buradan geçen değişik kavimler uygarlık izlerini bırakmışlar ve şehir çeşitli isimler almıştır (www.kirklareli.bel.tr10 Haziran 2015).

Kırklareli ismi 20 Aralık 1924 yılında TBMM tarafından verilmiştir. Kırklareli'nin Babaeski, Demirköy, Lüleburgaz, Pehlivan köyü, Pınarhisar, Kofçaz ve Vize olmak üzere 7 ilçesi ve 177 köyü bulunmaktadır (Kırklareli, tr.wikipedia.org).

Yörede yapılan el sanatlarına bakıldığında 20.yy. başlarına kadar bölgede dokumacılık, arabacılık, çömlekçilik, saraçlık, nalbantlık, çarık yapımıcılığı, takunya yapımıcılığı oldukça yaygındı. Bugün bunların hemen hepsi kaybolmuş, ilde 1 adet çömlekçi ustası, Pınarhisar

ilçesine bağlı Poyralı köyünde yöresel dokuma yapımı ve el süpürgesi yapım atölyesi dışında eski el sanatları önemini kaybetmiş ve kaybolmuştur (Kurtulmuş, 2010:100).

Ancak il, ilçe ve köylerde olmak üzere kızlarımız çeyiz amacıyla 5 şişle yapak çetrik, tığ ile çember ve tülbent kenarı, karyola takımı, televizyon örtüsü, vitrin örtüsü, masa örtüsü yapmaktadırlar.

2.2. Örücülük Hakkında Genel Bilgi

2.2.1. Örücülüğün Tanımı

Örgü, ince ve kalın bükümlü muhtelif cinsten ipliklerin basit araçlarla ve el vasıtasıyla sıra ile birbiri üstüne ilmiklenerek tutturulmasından meydana gelen işler olarak tanımlanmıştır. Örgüler teknik olarak düğümlü ve düğümsüz olarak iki sınıfa ayrılır. Düğümlü olanların sökülmesinin mümkün olmadığı ancak diğer örgülerin bir ucundan çekildiği takdirde iplik haline gelene kadar sökülebilmesi mümkündür(Özbel, 1948:3).

2.2.2. Örücülüğün Sınıflandırılması

İnsanlık tarihi kadar eski olan örme sanatı, insan yaşamının geçirdiği gelişim dönemlerine göre değişiklikler göstermiştir.

Örgülerin Kullanılan Araca Göre Sınıflandırılması

A. El Örücülüğü

1. Araç ile yapılan el örücülüğü

- a. Şiş Örücülüğü
- b. Tığ Örücülüğü
- c. İğne Örücülüğü
- d. Firkete Örücülüğü
- e. Mekik Örücülüğü

2. Araçsız yapılan el örücülüğü

- a. Bağlama Örgüler

-Çarşaf Bağlama

-Makrame

b. Ağ Örücülüğü

c. Bitkisel Örücülük

B. Makine Örücülüğü

El örücülüğü kullanıldığı alana göre de

- Objeyi oluşturan el örgüleri (masa örtüsü, yelek, çorap, patik)
- Objeyi süsleyen el örgüleri olarak sınıflandırılmıştır (başörtüsü oyası, yatak takımı ara ve kenar dantelleri) (Akpınarlı ve diğerleri, 2012: 215, Akpınarlı, 2004: 116).

Özbel ise örgüleri ince örgüler ve kalın örgüler olarak iki gruba ayırmıştır.

İnce örgüler; malzeme ve araçları ince olup dantel, oya gibi süs ihtiyacını karşılayan örgülerdir.

Kalın örgüler ise çoğunlukla malzeme ve araçları kalın olup kazak, süveter, çorap ve atkı gibi giyimi süslemektedir (Özbel, 1948: 3).

Türk el sanatlarında, bireylerin hem süsleme amacıyla hem de ihtiyaçlarını karşılamak için yaptıkları dantel ve oyalarda, ince örgüler sınıfında yer almaktadır. Örgüler ise kullanılan araç, gereç ve teknik bakımdan çeşitlilik göstermektedir. İnce örgü olarak adlandırılan örgüler ipek, pamuk, metal bükümlü ipek (sim) gibi daha ince iplikler ve çeşitli araçlar yardımıyla örülen, daha çok bezeme ögesi olarak kullanılan örgülerdir (Kurt, 2011:33).

2.3. Tığ Dantellerinin Araç ve Gereç Özellikleri

2.3.1. Tığ Dantellerinin Araç Özellikleri

Tığ: bir ucu çengelli, diğer ucu düz 15-20 cm uzunluğunda çelik, alüminyum kaplama, plastik, şimşir, fildişi ve kemikten yapılmış bir örgü aracıdır. Tığlar yapılacak işe ve kullanılacak gerece göre çeşitli kalınlıkta olurlar. Tığ kalınlıkları numara veya harflerle gösterilir. Yapıldıkları ülkeye ve markaya göre boylar ve numaralar değişebilir. Küçük

numaralar kalın, büyük numaralar ince tığların karıştıdır. Yani numara büyüdükçe, tığ incelir (Atay, 1987: 330;Kayadibi, 2001: 47).

Resim 2.3.1.1. Tığ

Tığlar; ince tığ, kalın tığ ve uzun tığ olmak üzere üç gruba ayrılır.

“İnce tığlar; genellikle ince ipliklerle yapılan örgülerde kullanılırlar. Boyları 12 ile 15 cm arasındadır. Çapları 0,60, 0,75, 1,00, 1,25, 1,50, 1,75 mm’dir” (Atay, 1987: 331).

“Kalın tığlar; yün, rafya gibi kalın gereçleri örmede kullanılırlar. Kemik tığların boyu 11-14 cm arasında değişir. Plastik ve nikel kaplı alüminyum tığlarda, uzunlukları 12,5 cm, 15 cm ve 25 cm olanları da vardır. Çap kalınlıkları 2 ile 25 mm arasındadır” (Atay, 1987: 331).

“Uzun tığlar; Tunus ve Afgan işi denen (Sepet Örgü) tekniğinde kullanılan şiş şeklindeki tığlardır. Nikel kaplı alüminyumdan yapılmıştır. Boyları 30- 35 cm’dir. 2’ den 6’ ya kadar, şişler gibi buçuklu olarak numaralanırlar “(Atay, 1987: 332).

Makas: İplik kesmek için kullanılır (Atay, 1987: 337).

Resim 2.3.1.2. Makas

Mezura: Ölçme işlemini yapmak için kullanılır (Atay, 1987: 337).

Çengelli İğne: Dantel veya oya yapımında biten kısımları sarıp tutturmada kullanılır (Atay, 1987: 337).

2.3.2. Tığ Dantellerinin Gereç Özellikleri

Kırklareli ili tığ dantelleri incelendiğinde dantel ipi olarak pamuk ipliği ve sentetik iplik kullanıldığı tespit edilmiştir. Buna göre;

2.3.2.1.Pamuk İplik

Pamuk bitkisinden elde edilen en önemli bitkisel lifdir. Pamuk; esas yapısı selüloz olan ve tekstilde son derece önemli bir yer tutan liflerin elde edildiği bitkidir. Pamuk lifinden elde edilen pamuk ipliğinin kullanım alanlarından biri de örücülük sanatıdır.

Örücülük sanatında ham pamuk ipliği kullanıldığı gibi özellikle oyalarda ve dantellerde merserize edilmiş olanları tercih edilmektedir. Çünkü merserizasyon işleminden geçen pamuk ipliği parlaklık, dayanıklılık ve boyayı iyi emme özellikleri kazanmaktadır (Onuk, 2000:6).

Resim 2.3.2.1.1. Pamuk iplik

2.3.2.2.Sentetik iplik

Sentetik lifler lif halinde bulunmayan bileşiklerden meydana getirilmiştir. Sentetik liflerinin temel maddeleri kömür, petrol, su, azot gibi son derece basit maddelerdir. Bu

basit maddeler kimyasal olarak değişik şekillerde birleştirilerek lif haline dönüştürülürler (Onuk, 2000:7).

Resim 2.3.2.2.1. Sentetik iplik

Sentetik lifler tek başına veya belirli oranda pamuk, yün, keten, ipek lifleri ile karıştırılarak çeşitli iplik üretimi yapılmaktadır (Onuk, 2000:8).

2.4. Tığ Dantellerinde Kullanılan Teknikler

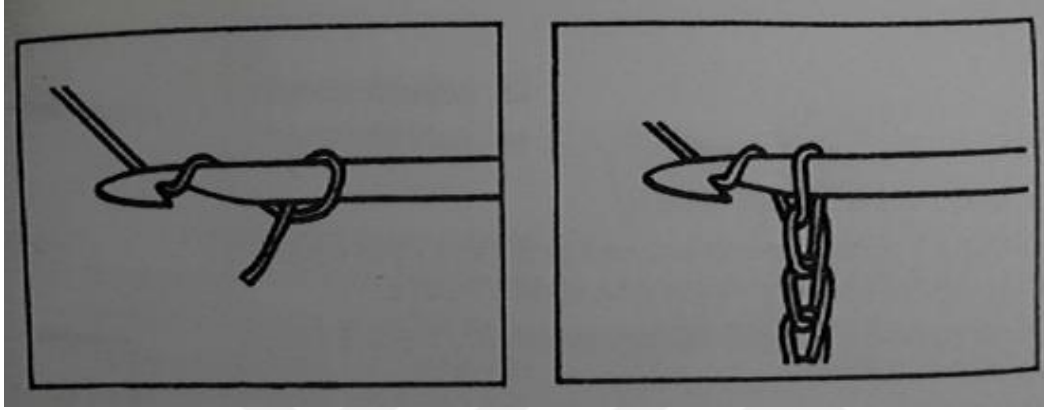
Tentencilik mil olarak isimlendirilen tığ, iğne vb. gibi araçlarla genellikle beyaz pamuklu iplikle delik dolgu biçiminde oluşturulan, trabzan adı verilen zincir çekilerek ya da iğneyle çeşitli düğümler atarak yapılan ilmeklerle oluşturulan bir örgü türüdür (Barışta, 2005: 244).

Tığ örücülüğünde, tığ yardımıyla birbirinin içinden çekilerek yan yana sıralanan ilmeklerin modele göre tane şeklinde oya olarak veya bir sıra gidiş bir sıra dönüş olmak üzere iki yöne örülebildiği gibi sadece gidiş olarak tek yöne örülen dantel olarak da ürünler meydana getirilir (Onuk ve diğerleri, 1998: 37). Bu ürünler oluşturulurken farklı tığ teknikleri kullanılır. Kırklareli ili tığ dantellerinde tespit edilen teknikler;

- Zincir
- Basit ilmek
- Çift ilmek
- Üçlü ilmek
- Trabzan'dır.

2.4.1.Zincir: Kroşenin temelini oluşturur. Kroşe çalışmalarının çoğu, temeli oluşturan bir sıra zincir üzerine başlanır. Bütün kroşe çalışmaları da zincir ilmeklerinin üst üste veya yan yana dizilişleri ile oluşur (Atay, 1987: 348; Kurt, 2011: 89).

Zincir tığ ile oluşturulan ilmeğin arasından, tığın geçirilerek üzerine iplik dolanması ve ilmek içinden geçirilmesiyle yeni bir ilmek meydana getirilmesidir(Kayadibi, 2001: 775).

Şekil 2.4.1.1. Zincir tekniği(Atay, 1987: 349).

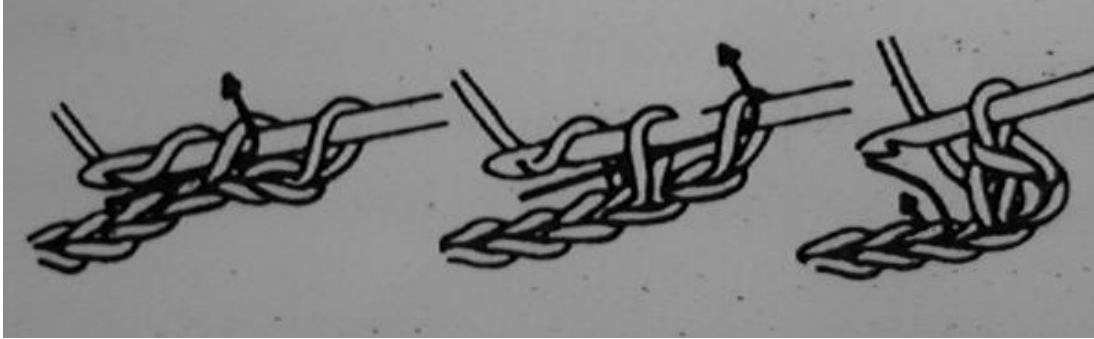
2.4.2.Basit İlmek: Temel zincir üzerinden bir yüz ilmek çekilmesi ve bu ilmeğin tığda bulunan ilmek içinden geçirilmesi ile oluşur (Atay, 1987: 355).

Şekil 2.4.2.1. Basit ilmek tekniği(Atay, 1987: 355)

Tığ örgü çalışmalarında sık dolgu gerektiren yerlerde, desen çalışırken, geçişlerde kullanılan teknik, fazla yükseklik sağlamamaktadır. İki ilmeğin zincir çeker gibi birbirinin içinden geçirilmesiyle oluşan bir tekniktir (Kurt, 2011: 90).

2.4.3.Çift ilmek: Temel zincirden bir yüz ilmek çekilip, tığa bir ilmek dolayarak, tığ üzerindeki iki ilmek içinden geçirilmesiyle oluşur (Atay, 1987: 355).

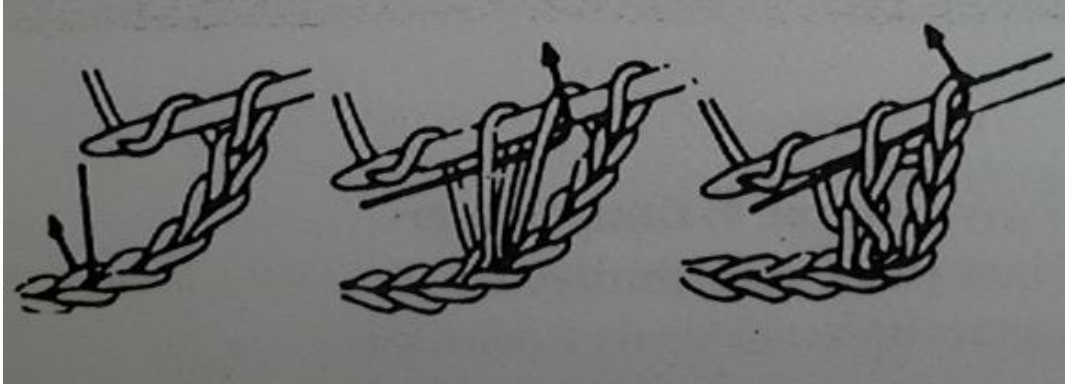
Şekil 2.4.3.1. Çift ilmek tekniği (Atay, 1987: 355)

Kurt'a (2011) göre; tığ örgülerinde çok sık kullanılan bir tekniktir. Muntazam örüldüğünde, motiflere hoş bir görünüm ve netlik kazandırır. İki ilmeğin tığa dolanan bir yüz ilmekle bir defada toplanması için oluşur (Kurt, 2011: 91).

Kayadibi'ne (2001) göre; oluşturulan temel zincirlerin birbirinin arasına tığınızdaki ilmeği çıkarmadan batırılıp iplik çekildiğinde tığ üzerinde iki ilmek meydana gelir. Tığın üzerine bir iplik dolayarak bu iki ilmeğin arasından geçirilmesiyle sık ilmek tamamlanmaktadır (Kayadibi, 2001: 66-76).

2.4.4.Üçlü ilmek: Temel zincire batmadan önce, tığa bir ilmek dolanarak bir yüz ilmek çekilir. Tığda oluşan üç ilmek 2'şer 2'şer toplanır. Böylece kısa bir brit meydana gelir (Atay, 1987: 356).

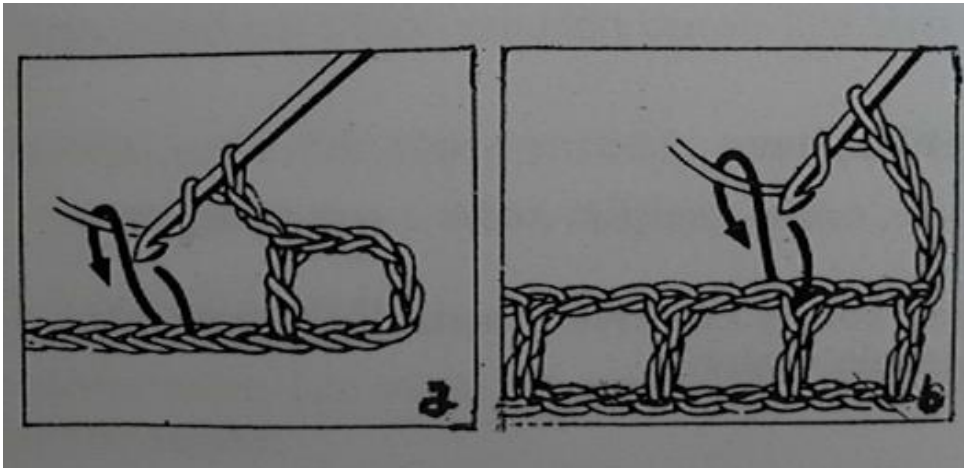
Motiflerde özellikle dantel çalışmalarında çok kullanılmaktadır. Uzunlukları tığa atılan ilmek sayısına göre değişmektedir. Özellikle desen çalışmalarında sık kullanılır (Kurt, 2011: 92, Kayadibi, 2001: 67,76).

Şekil 2.4.4.1. Üçlü ilmek tekniği (Atay, 1987: 356)

Tanımından farklı olarak yörelerde yapılaş şekli değişen üçlü ilmek, Kırklareli yöresinde temel zincire batmadan önce tığın üzerine tığınızdaki ilmeği çıkarmadan bir ilmek dolayıp, zincir arasından bir ilmek çekilir ve tığ üzerinde üç ilmek oluşturulur. Tığ üzerine bir iplik dolanarak birinci ilmek içinden geçirilir. Tekrar tığ üzerine iplik dolanarak diğer iki ilmek içinden geçirilir. Tığa ilmek dolanarak son iki ilmek de geçirilerek brit meydana getirilmesi şeklinde uygulanmaktadır.

2.4.5.Trabzan (Kare İlmek): File kroşenin temelini oluşturan bu çalışma belli aralıklarla birbirine bağlanan basit britlerden oluşmaktadır. Boş kareler arasında bölme görevi yapan britler, merdiven kenarındaki trabzanalara benzetilerek halk arasında bu isim verilmiştir (Atay, 1987: 364, Kurt, 2011: 94).

Şekil 2.4.5.1. Trabzan tekniği (Atay, 1987: 364)

2.5. İlgili Araştırmalar

Kurt'un (2011) yılında yaptığı “ Akdeniz bölgesi boncuk oyalarından yapılan ürünlerin incelenmesi” isimli sanatta yeterlilik tezinde Akdeniz bölgesinde yapılmakta olan boncuk oyalarının yapım özellikleri ve kullanım alanları amacını oluşturmaktadır.

Araştırma sonucunda boncuk oyası yapan bireylerin çoğunluğunun genç yaşta, ilkokul mezunu ve evli olduklarını belirlemiştir. Bireylerin ekonomik düzeylerinin düşük olduğu, oya yapmaya 10-15 yaşları arasında ailelerinden öğrenerek başladıkları, yörede en çok örücülük el sanatlarının yapıldığı ve boncuk oyalarının yapımında tığ tekniğini kullandıklarını tespit etmiştir.

Bölgelerde tığ tekniklerinden en çok zincir tekniğinin kullandığını, iğne tekniklerinden zürefa tekniğini, mekik tekniklerinden ilmeği, firkete tekniklerinden çatal tekniğini kullandıklarını belirlemiştir.

Boncuk oyası yapımında kullanılan ipliğin sentetik iplik olduğu, boncukların seçiminde cam boncuk tercih ettikleri, oyalarda kullanılan renkleri kendi tercihlerine göre belirledikleri, oyalara bitim işlemi olarak ütü yaptıkları görülmüştür.

Motiflerde daha önceden yapılmış oyalara örneklerinden yararlandıkları, oyaları daha çok yazma kenarlarında kullanıp oya bitirdiklerinde ise kendileri ya da tanıdıkları aracılıyla daha çok bölge halkına sattıkları belirlenmiştir.

Cengiz'in (2007) yılında yaptığı “ Artvin ili – Ardanuç ilçesindeki yapılan oyalara öğretim programı önerisi” isimli yüksek lisans tezinde Ardanuç İlçesinde yapılan oyalara tarihi gelişimi, bugünkü durumu, yapılış amacının belirlenmesinin yanında bu ürünlerin teknik özelliklerini tespit etmek ve bu oyalara yozlaşmadan aktarılabilmesi için öğretim programı hazırlanması amaç olarak belirlenmiştir.

Araştırma da materyal olarak literatür taramasından elde edilen bilgilerle birlikte anket ve bilgi formu kullanılarak yöreye ait 50 adet ürün kullanılmıştır.

Oya yapan bireylerin çoğunluğunun 26-30 yaş arasında evli, lise mezunu ve çalışan bayarlardan oluştuğu, oya yapmayı ailelerinden öğrendikleri, boş zamanlarını değerlendirmek amacı ile yapılmış örneklerden model olarak oyalara yaptıkları, yapılan

oyalarda çoğunlukla bitkisel bezemeden yararlanıldığı, oyaların düzenini de genel olarak düzgün sıralamalı kompozisyon ile oluşturdukları tespit edilmiştir.

Oya yapımında çoğunlukla naylon iplik kullanıldığı, ürünlerde çoğunlukla ana ve ara renklerin tercih edildiği, oyalarda tığ tekniğinin en fazla uygulama alanı olduğu, bu teknikte en çok; zincir, dolgu, örümcek, fıstık ve sık iğne tekniğinin, mekik oyasında mekik ilmeği ve pikonun, iğne oyasında; zürefa, piko ve gözemenin, firkete oyasında ise zincir tekniğinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Oyalarda kullanılan gereçlerde de pul, boncuk, inci kullanılarak önce oyalara yapıldığı ardından da zemine dikildiği tespit edilmiş, yapılan oyalarda da bohçalar içinde sandıklarda korunarak, oyalara özelliğine göre bazılarında kolalama yapılmış, en son işlem olarak ise iplikleri temizleme işleminin yakılarak olduğu tespit edilmiştir.

Bilgi formlarından elde edilen bilgilere göre de; oyalarda en çok tığ tekniğinin kullanıldığı ancak oyalara yapım tarihlerinin çok eski olmadığı, renklerde canlı renklerin çoğunlukta kullanılarak zemine tutturulduğu renk ile uyumlu olduğu tespit edilmiştir.

Ayrıca araştırmada öğretim programı için önce genel hedef amaçlanmış, süre, öğrenci sayısı, yöntemi ve fiziksel özellikleri belirlenmiş, daha sonra da özel hedefler ve davranışlar, oyalara iş analizleri, zamanlama çizelgesi hazırlanarak bilgi ve işlem yapıları, değerlendirme formları sunulmuştur.

Kayadibi'nin (2001) yılında yaptığı "Bursa yöresinde ve müzesinde bulunabilen tığ örgüsü para, saat ve tütün keseleri üzerine bir araştırma ve yeni tasarımlar" adlı sanatta yüksek lisans tezinde Bursa yöresi ve müzelerinde bulunan örme keseleri incelemek, belgelemek, motiflerinden yeni tasarımlar yapmak, bilimsel bir kaynak oluşturması amaç olarak belirlenmiştir.

Araştırma sonucunda keselerin çeşitli boyutlarda olduğu, formlarının kullanım alanı doğrultusunda; tütün keselerinde kare ve dikdörtgen, para keselerinde üçgen, saat keselerinde daire ve beş kenar olarak değiştiği tespit edilmiştir.

Keselerde gereç olarak pamuk ipliği ve metal iplik kullanıldığı, teknik olarak zincir, halka, sık ilmek, ortadan artırma tekniklerinin çoğunlukta olduğu, süsleme tekniklerinde trabzan, piko, püskül, kordon, örümcek tekniği kullanıldığı görülmektedir.

Yörede keselerin zemininde altın rengi, siyah, hardal sarısı, kahverengi, krem rengi, mavinin kullanıldığı, bezemelerde kırmızı, krem rengi, pembe, altın rengi, yeşil, siyah, hardal sarısı, açık kahverengi kullanılmıştır.

Yöredeki keselerde bezeme tekniklerinden bitkisel bezeme olarak çiçek, dal, yaprak, nesneli bezeme olarak; saksı, tarak, geometrik olarak; dörtgen, ikizkenar, üçgen motiflerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Yörede bulunan kesede kompozisyonlarının yüzeyi bordürle bezenen tek motiften oluşan, bir merkez çevresinde dönen sıralamalarla, serpm motiflerden oluştuğu görülmektedir.

3.YÖNTEM

Bu bölümde; araştırma verilerinin, yöntem bölümünde yer alan bilgileri, ilgili kavramlar, terimler ve ilkeler tekniği doğrultusunda verilmektedir. Bunları; araştırma modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması, verilerin çözümlenmesi ve değerlendirilmesi oluşturmaktadır.

3.1.Araştırmanın Modeli

Bu araştırma tarama niteliğinde betimsel bir araştırmadır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni; Kırklareli ilinde dantel yapan bireyler ve bireylerin yaptığı danteller; örneklem grubunu ise Kırklareli ilinde dantel yapan bireylerden tesadüfî seçilen 40 birey ve bu bireylerde bulunan 100 adet farklı özelliklerde tığ danteli ürünü incelenip elenerek 40 adet ürün oluşturmuştur.

3.3. Veri Toplama Teknikleri

Seçilen konu doğrultusunda çeşitli kütüphanelerde tarama yapılarak literatür bilgisi toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından anket ve bilgi formu kullanılmıştır. Anket 9 adet açık uçlu soru ve 24 adet seçenekli sorudan oluşmaktadır. Hazırlanan anketle ilgili danışman görüşü alındıktan sonra ön denemesi yapılmıştır. Daha sonra örneklem grubunu oluşturan 40 bireye bizzat araştırmacı tarafından karşılıklı görüşerek uygulanmıştır. Yörede incelenen ürünlerin fotoğrafları çekilerek tespit edilen bilgileriyle birlikte bilgi formları doldurulmuştur.

3.4. Verilerin Analizi ve Değerlendirme

Çeşitli kütüphanelerden toplanan kaynaklardan elde edilen bilgiler dolaylı ve dolaysız alıntılar ile gerekli kısımlarda kullanılmıştır. Yöredeki bireylere uygulanan anketlerin dökümü yapılarak elde edilen verilerin çetelemesi yapılmış, frekansları alınmış, yüzdeleri hesaplanmıştır. İki seçenekten fazla cevaplı sorular ise tablolar haline getirilmiş, toplamları N'den büyükse toplam alınmayarak, altına açıklamaları yazılmış ve gerekli tablo yorumları yapılmıştır.

Araştırma amacı doğrultusunda yörede bireylerden temin edilen dantellerin ayrıntılı resimleri çekilmiş renk, motif ve kompozisyonları, boyutları, üretim ve teknik bilgileri oluşturularak bilgi formlarına yazılmıştır. Bilgi formlarından elde edilen bazı bilgiler de tablolar haline dönüştürülmüştür. Dantellerin sahibi olan bireylerin de kaynak kişi künyeleri oluşturulmuş ve ilgili kısımlarda verilmiştir.

İncelenen tığ dantellerinden yola çıkarak farklı kullanım alanlarına yönelik yeni tasarımlar yapılarak 3 tanesi uygulanmıştır (Ek.2).

Bu çalışma Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü tez yazım kılavuzu ve Niyazi Karasar (1976) “Araştırmalarda Rapor Hazırlama Yöntemi” isimli kaynak doğrultusunda rapor haline getirilmiştir.

4.ARAŞTIRMA BULGULARI VE YORUMLAR

Kırklareli ilinde yapılan ve kullanılmakta olan tığ dantellerini ören bireylerin danteller hakkında ki görüş ve bilgilerini belirlemek amacıyla Kırklareli ilinde bulunan 40 kişiye 32 soruluk anket uygulanmış ve sonuçları tablolar halinde verilerek yorumlanmıştır.

4.1. Anketten Elde Edilen Sonuçlar

4.1.1. Kırklareli İli Tığ Dantellerini Yapan Bireylerin Demografik Özellikleri

Kırklareli ilinde dantel ören bireylerin yaşları ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 1’ de gösterilmiştir.

Tablo 1:Bireylerin Yaş Durumlarına Göre Dağılımı

Yaşlar	f	%
23-27	4	10,00
28-32	5	12,50
33-37	9	22,50
38-42	6	15,00
43-47	5	12,50
48-52	3	7,50
53-57	3	7,50
58 ve üstü	5	12,50
TOPLAM	40	100,00

N:40

Bireylerin yaş durumları ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 22,50 ile 33-37, yaş grubu, en düşük %7,50 ile 48-52 ve 53-57 yaş grupları olduğu tespit edilmiştir.

Tablo sonuçları incelendiğinde tığ örücülüğü yapan bireylerin en çok orta yaş grubundakiler olduğu görülse de dağılımın birbirine yakın olmasından dolayı dantel yapan ve kullanan bireylerin her yaş grubunda olduğu söylenebilir.

Kurt’un 2011 yılında yaptığı “ Akdeniz bölgesi boncuk oylarından yapılan ürünlerin incelenmesi” adlı sanatta yeterlik tezinde boncuk oyası yapan bireylerin % 33,6 ile 36-45 yaş grubu arasında olduğu belirlenmiştir (Kurt,2011: 136). Buna göre bireylerin yaş grupları ile ilgili bulunan sonuçlar her iki araştırmada birbirinden farklılık göstermektedir.

Kırklareli ilinde bireylerin meslek durumları ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 2’ de gösterilmiştir.

Tablo 2: Bireylerin Mesleklerine Göre Dağılımı

Mesleki Durumları	f	%
Ev Hanımı	33	82,50
İşçi	5	12,50
Emekli	2	5,00
Toplam	40	100,00

N:40

Bireylerin mesleki durumları ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek %82,50 ile ev hanımı olduğu tespit edilmiştir. Buna göre dantel ören bireylerin çoğunluğunun ev hanımı olduğunu, bunda boş zamanlarını değerlendirmek için el işi yapmalarının da etken olduğunu söylemek mümkündür.

Kırklareli ili dantellerini ören bireylerin öğrenim durumları ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3: Bireylerin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı

Öğrenim Durumları	f	%
İlkokul	24	60,00
İlköğretim	5	12,50
Lise	8	20,00
Ön Lisans	2	5,00
Lisans	1	2,50
Toplam	40	100,00

N:40

Bireylerin öğrenim durumları ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 60,00 ile ilkokul mezunu, en düşük % 2,50 ile lisans mezunu oldukları tespit edilmiştir. Buna göre bireylerin eğitim seviyelerinin düşük olduğunu bunda da genellikle ev hanımlarının bu işle uğraşmasının rol oynadığını söylemek mümkündür.

Kurt’un 2011 yılında yaptığı “ Akdeniz bölgesi boncuk oylarından yapılan ürünlerin incelenmesi” adlı sanatta yeterlik tezinde boncuk oyası yapan bireylerin öğrenim

durumlarının % 55.2'sinin ilkokul mezunu olduğunu saptamıştır (Kurt, 2011: 136). Bu sonuçlara göre iki araştırmada bireylerin öğrenim durumları ile ilgili veriler birbirine benzerlik göstermektedir.

Kırklareli ilinde bireylerin tığ danteli yapma işlemine kaç yaşında başladıkları ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Bireylerin Dantel Yapmaya Başlama Yaşının Dağılımı

Dantele Başlama Yaşı	f	%
10-12	24	60,00
13-15	10	25,00
16-18	6	15,00
Toplam	40	100,00

N:40

Bireylerin dantel yapmaya başlama yaşları ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 60,00 ile 10-12, en düşük % 15,00 ile 16-18 yaş grupları olduğu tespit edilmiştir. Tablo sonuçları incelendiğinde bireylerin çoğunluğunun küçük yaşlarda dantel yapmaya başladıkları söylenebilir. Bunda da kız çocuklarına küçük yaştan itibaren el becerisi kazandırılması düşüncesinin etkili olduğu yapılan görüşmeler sonucunda sözlü olarak dile getirilmiştir.

Kurt'un 2011 yılında yaptığı " Akdeniz bölgesi boncuk oylarından yapılan ürünlerin incelenmesi" adlı sanatta yeterlik tezinde bireylerin boncuk oyası yapmaya başlama yaşlarını % 67, 2 ile 10-15 yaş grubu olarak saptamıştır (Kurt, 2011: 139). Buna göre örme işlemine başlama yaşları yöredeki araştırma sonuçları ile birbirine benzerlik göstermektedir.

Kırklareli ilinde bireylerin tığ danteli yapmayı kimden öğrendiği ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve % 70,73 ile aile ve aile büyüklerinden, % 29,26 ile komşulardan öğrenildiği tespit edilmiştir.

Saroğlu'nun 1991 yılında yaptığı "Rize-Çayeli ilçesinde yapılan iğne dantelleri" adlı yüksek lisans tezinde iğne danteli yapmayı %50,91 ile aileden öğrendiğini saptamıştır (Saroğlu, 1991: 42). Gülten Kurt'un 2011 yılında yaptığı " Akdeniz bölgesi boncuk oylarından yapılan ürünlerin incelenmesi" adlı sanatta yeterlik tezinde bireylerin boncuk

oyası yapmayı öğrenme kaynaklarını % 64,00 ile aile olarak saptamıştır (Kurt, 2011: 139). Buna göre dantel ya da oyanın kimden öğrenildiği ile ilgili sonuçlar her iki yörede benzerlik göstermektedir.

4.1.2. Kırklareli İli Tığ Dantellerinde Kullanılan Araç Özellikleri

Kırklareli ilinde tığ danteli yapımında kaç numaralı tığ kullanıldığı ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5.Kullanılan Tığ Numaralarının Dağılımı

Tığ Numaraları	f	%
18-19 numara	3	7,50
20-21 numara	29	72,50
22-23 numara	8	20,00
Toplam	40	100,00

N: 40

Bireylerin tığ danteli yapımında kullandıkları tığ numaraları ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 72,50 ile 20-21 numara tığ, en düşük % 7,50 ile 18-19 numara tığ kullanıldığı tespit edilmiştir. Buna göre bireylerin çoğunlukla 20-21 numara tığ kullandıklarını söylemek mümkündür. Bu da yörede örülen dantellerin genellikle ince iplik kullanıldığını böylece daha sıkı örgüler yapıldığını göstermektedir.

Kurt’un 2011 yılında yaptığı “ Akdeniz bölgesi boncuk oyalarından yapılan ürünlerin incelenmesi” adlı sanatta yeterlik tezinde bireylerin boncuk oyası yapımında kullandıkları tığ numaralarını % 58,4 ile 20-21 numara olarak saptamıştır (Kurt, 2011: 151). Buna göre kullanılan tığ numaraları ile ilgili sonuçlar her iki araştırmada da birbirine benzerlik göstermektedir.

Kırklareli ilinde bireylerin ince ya da kalın numaralı tığ kullanma sebepleri ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6.Tığ Numarasını Belirleyen Nedenlerin Dağılımı

Tığ Numarasını Belirleme Nedeni	f	%
İpin kalınlığına göre	25	62,50
Örgü türüne göre	15	37,50
Toplam	40	100,00

N: 40

Yörede bireylerinin tığ numarasını yani ince ya da kalın tığ kullanma sebepleri ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve % 62,50 ile ipin kalınlığına göre olduğu, % 37,50 ile de örgü türüne göre olduğu tespit edilmiştir. Özellikle yörede çok kullanılan sık iğne teknikleri ince iplik ve ince tığ ile daha rahat örülmektedir.

4.1.3. Kırklareli İli Tığ Dantellerinde Kullanılan Gereç Özellikleri

Kırklareli ilinde bireylerin tığ örücülüğünde kullandıkları gereçler ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7.Bireylerin Tığ Dantelinde Kullandıkları Gereçlerin Dağılımı

Kullanılan gereçler	f	%
Pamuk ipliği	25	62,50
Sentetik iplik	21	52,50

N: 40

Açıklama: Tablo 7’de bireyler birden çok seçenek işaretlediğinden dolayı Toplam N’den fazla çıkmıştır.

Kırklareli ilinde tığ örücülüğünde kullanılan gereçler ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve % 62,50 ile pamuk ipliği, % 52,50 ile sentetik iplik kullanıldığı tespit edilmiştir. Pamuk ipliğinin çoğunlukta olmasının en önemli etkeni ise incelenen ürünlerde de tespit edildiği gibi eski örneklerde kullanım yerine bağlı olarak pamuk ipliği tercih edilmekte, çok yıkanan ürünlerde ise günümüzde temini de kolay olduğu için naylon iplikte kullanılmaktadır.

Saroğlu'nun 1991 yılında yaptığı “Rize-Çayeli ilçesinde yapılan iğne dantelleri” adlı yüksek lisans tezinde iğne danteli yapımında kullanılan iplikleri % 45,45 ile pamuk ipliği olarak tespit etmiştir (Saroğlu, 1991: 47). Buna göre kullanılan gereçler ile ilgili sonuçlar birbirine paralel olmakla birlikte Kurt'un 2011 yılında yaptığı “ Akdeniz bölgesi boncuk oyalarından yapılan ürünlerin incelenmesi” adlı sanatta yeterlik tezinde bireylerin boncuk oyası yapımında kullanılan ipliği % 94,00 ile naylon (sentetik) iplik olarak tespit etmesi sonuçların birbirine paralel olmadığını göstermektedir (Kurt, 2011: 152).

Kırklareli ilindeki tığ danteli yapımında kullanılan gereçlerin tercih edilme sebepleri ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8. Kullanılan Gereçlerin Tercih Sebebine Göre Dağılımı

Tercih Sebebi	f	%
Dayanıklı olması	27	67,50
Yörede rahat bulunması	12	30,00
Ekonomik olması	8	20,00

N:40

Açıklama: Tablo 8’de bireyler birden çok seçenek işaretlediğinden dolayı Toplam N’den fazla çıkmıştır.

Bireylerin tığ danteli yapımında kullandıkları farklı gereçlerin tercih sebepleri ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek %67,50 ile ipliğin dayanıklı olduğu, en düşük % 20,00 ile ipliğin ekonomik olduğu tespit edilmiştir.

Buna göre yöre halkı ile yapılan görüşmeler sonucunda ipliklerin daha çok sağlam ve görüntüsünün net olması nedenleri ile önemli olduğunun vurgulandığı söylenebilir.

Kırklareli ilinde bireylerin yöre dantellerinde kullandıkları iplik numaraları ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 9’ da gösterilmiştir.

Tablo 9.Kullanılan İplik Numaralarının Dağılımı

İplik numaraları	f	%
50 numara iplik	6	15,00
60 numara iplik	25	62,50
70 numara iplik	9	22,50
Toplam	40	100,00

N:40

Bireylerin yörede tığ danteli yapımında kaç numaralı iplik kullanıldığı ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 62,50 ile 60 numaralı iplik, en düşük % 15,00 ile 50 numaralı iplik kullanıldığı tespit edilmiştir. Buna göre yörede 60 numaralı ipliğin daha çok tercih edildiğini söylemek mümkündür. Bilgi formlarında da görüldüğü gibi kalın iplikler havlu kenarlarında tercih edilmektedir.

4.1.4. Kırklareli İli Tığ Dantellerinin Teknik Özellikleri ve Örme Zamanları

Kırklareli tığ dantellerinin teknik özellikleri ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 10’da gösterilmiştir.

Tablo 10.Dantellerde Kullanılan Üretim Tekniklerinin Dağılımı

Üretim Teknikleri	f	%
Zincir	40	100,00
Basit İlmek	13	32,50
Çift İlmek	36	90,00
Üçlü İlmek	15	37,50
Trabzan	14	35,00

N:40

Açıklama: Tablo 10’da bireyler birden fazla seçenek işaretlediklerinden toplam N’den fazla çıkmıştır.

Bireylerin tığ danteli yapımında kullandıkları üretim teknikleri ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 100,00 ile en temel teknik olan zincirin kullanıldığı, en düşük % 30,00 ile basitilmek olduğu tespit edilmiştir.

Kurt'un 2011 yılında yaptığı "Akdeniz bölgesi boncuk oyalarından yapılan ürünlerin incelenmesi" adlı sanatta yeterlik tezinde bireylerin boncuk oyası yapımında kullanılan tığ tekniklerini % 47,6 ile zincir olarak saptamıştır (Kurt, 2011: 145). Buna göre kullanılan tığ üretim teknikleri ile ilgili sonuçlar birbirine benzerlik göstermektedir.

Kırklareli ilinde dantel ürününü kaç günde tamamlandığı ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11. Tığ Danteli Tamamlama Süresinin Dağılımı

Tamamlama Süresi	f	%
1-5 gün	11	27,50
6-11 gün	7	17,50
12-17 gün	9	22,50
18-23 gün	4	10,00
24-29 gün	3	7,50
30 ve üzeri gün	6	15,00
Toplam	40	100,00

N: 40

Bireylerin bir dantel ürünün kaç günde tamamladıkları ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 27,50 ile 1-5 gün içerisinde bitirdikleri, en düşük % 7,50 ile 24-29 gün içerisinde bitirdikleri tespit edilmiştir. Örgünün bitme süresini ürünün çeşidi de etkilemektedir. Havlu kenarı 1-2 günde bitmekte iken masa örtüsü vb. ürünler bir aydan daha uzun sürede örülmektedir.

Buna göre yöre halkının çoğunlukla tığ dantellerini kısa sürede tamamladıklarını söylemek mümkündür.

Kurt'un 2011 yılında yaptığı "Akdeniz bölgesi boncuk oyalarından yapılan ürünlerin incelenmesi" adlı sanatta yeterlik tezinde bireylerin boncuk oyasını tamamlama süresini % 50,8 ile 1-5 gün olarak saptamıştır (Kurt, 2011: 140). Buna göre oya ve danteli tamamlama süreleri ile ilgili sonuçlar birbirine benzerlik göstermektedir.

Yörede incelenen, bilgi formlarında yer alan dantellere nereden başladıkları ile ilgili veriler tespit edilerek sonuçları Tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12.Dantele Başlama Şeklinin Dağılımı

Başlama Şekli	f	%
Eninden	3	7,50
Boyundan	18	45,00
Ortasından	19	47,50
Toplam	40	100,00

N: 40

Bilgi formlarından yörede bireylerin dantel örme işlemine başlangıç şekilleri ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 47,50 ile ortasından, en düşük % 7,50 ile eninden başladıkları tespit edilmiştir. Buna göre yörede bireyler dantel örmeye seçtiği örneğe bağlı olarak; örnek kenar danteli ve havlu ise örme işlemine kenarından, motiflerle oluşan bir örtü ise ortasından başladıklarını söylemek mümkündür.

Araştırmaya alınan bireylerin tığ dantelini daha çok hangi mevsimlerde ördükleri ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 13’te gösterilmiştir.

Tablo 13.Tığ Danteli Örme İşinin Mevsimlere Göre Dağılımı

Mevsimler	f	%
Kış Mevsimi	24	60,00
Yaz Mevsimi	9	22,50
İlkbahar Mevsimi	4	10,00
Sonbahar Mevsimi	3	7,50
Toplam	40	100,00

N:40

Bireylerin mevsimlere göre örgü örme zamanları ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek %60,00 ile kış mevsimi, en düşük % 7,50 ile sonbahar mevsimi olduğu tespit edilmiştir. Buna göre dantel ören bireylerin çoğunluğunun kış mevsiminde boş zamanlarının daha fazla olmasından ötürü, yöre halkının tığ dantelini bu mevsimde ördüklerini söylemek mümkündür.

Yörede araştırmaya alınan bireylerin tığ danteli örme saatleri ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 14’te gösterilmiştir.

Tablo 14. Bireylerin Dantel Örme Saatlerinin Dağılımı

Saat Dağılımı	f	%
Sabah (10-12 arası)	5	13,15
Öğleden sonra (12-16)	13	34,21
Akşam (16- 22 arası)	8	21,05
Uygun olunan her saat	12	30,00
Toplam	38	100,00

N:40

Bireylerin gün içerisinde dantel örme saatleri ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 34,21 ile öğleden sonra, en düşük % 13,15 ile tam gün olduğu tespit edilmiştir.

Buna göre Kırklareli ilinde bireylerin çoğunlukla öğleden sonra dantel ördükleri, yapılan görüşmeler neticesinde ev işlerinin sabahтан yapıldığı ve kalan boş zamanda da bayanların dantel ördüğünü söylemek mümkündür.

Saroğlu’nun 1991 yılında yaptığı “Rize-Çayeli ilçesinde yapılan iğne dantelleri” adlı yüksek lisans tezinde iğne danteli yapma zamanlarını % 61,82 ile akşam olarak tespit etmiştir (Saroğlu, 1991: 44). Buna göre dantel örme zamanı ile ilgili sonuçlar birbirinden farklılık göstermektedir.

Kırklareli ilinde bireylerin dantel yapma amaçları ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 15’te gösterilmiştir.

Tablo 15. Dantel Yapma Amaçlarının Dağılımı

Dantel yapma amaçları	f	%
Kendi ihtiyacı için	15	37,50
Hediye amacıyla	8	20,00
Çeyiz amacıyla	17	42,50
Gelir amacıyla	5	12,50
Boş zamanları değerlendirmek	8	20,00

N: 40

Açıklama: Tablo 15’te bireyler birden fazla seçenek işaretlediklerinden toplam N’den fazla çıkmıştır.

Bireylerin yörede dantel yapma amaçları ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 42,50 ile çeyiz amacıyla, en düşük % 12,50 ile gelir amacıyla olduğu tespit edilmiştir. Buna göre bireylerin dantel yapma sebeplerini çeyiz geleneğinin devamlılığının sağladığını söylemek mümkündür.

4.1.5. Kırklareli İli Tığ Dantellerinin Renk, Motif ve Kompozisyon Özellikleri

Yörede incelenen, bilgi formlarında yer alan dantellerde tercih edilen renkler ile ilgili veriler tespit edilerek Tablo 16’da gösterilmiştir.

Tablo 16. Tığ Dantellerinde Kullanılan Renklerin Dağılımı

Renkler	f	%
Beyaz	39	97,50
Krem	2	5,00
Pembe	4	10,00
Gri	1	2,50
Mavi	1	2,50
Sarı	1	2,50
Sarı sim	1	2,50
Yeşil	1	2,50
Mor	1	2,50

N: 40

Açıklama: Bireyler birden fazla seçenek işaretlediklerinden toplam N’den fazla çıkmıştır.

Bilgi formlarından bireylerin tığ dantelinde tercih ettikleri renkler ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 97,50 ile beyazın, en düşük % 2,50 ile gri, mavi, sarı, sarı sim yeşil ve morun tercih edildiği tespit edilmiştir. Buna göre bireylerin tığ danteli yapımında beyaz rengi tercih ettikleri söylenebilir. Bilgi formlarında da görüldüğü gibi ürünün çeşidi renkte önemli rol oynamaktadır. Ev içinde kullanılacak örtülerde genellikle beyaz kullanılırken havlu kenarında çok çeşitli renkler kullanılabilir.

Kurt'un 2011 yılında yaptığı " Akdeniz bölgesi boncuk oyalarından yapılan ürünlerin incelenmesi" adlı sanatta yeterlik tezinde bireylerin boncuk oyası yapımında kullanılan ipliğin rengini % 85,4 ile beyaz olarak saptamıştır (Kurt, 2011: 198) . Buna göre oya ve dantel yapımında kullanılan iplik rengi ile ilgili sonuçlar birbirine benzerlik göstermektedir.

Kırklareli ilinde bireylerin tığ dantelinde kullandıkları renkleri neye göre belirledikleri ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 17' de gösterilmiştir.

Tablo 17.Tığ Dantelinde Kullanılan Renklerin Tercih Sebeplerine Göre Dağılımı

Tercih Sebebi	f	%
Kişisel tercihe göre	21	52,50
Kullanılacak yerin uygunluğuna göre	13	32,50
Mevcut modelin uygunluğuna göre	4	10,00
Müşteri tercihine göre	5	12,50

N: 40

Açıklama: Tablo 17'de bireyler birden fazla seçenek işaretlediklerinden toplam N'den fazla çıkmıştır.

Bireylerin tığ danteli yapımında kullandıkları renkleri nelere göre belirledikleri ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 52,50 ile bireyin tercihine göre, en düşük % 10,00 ile mevcut modelin uygunluğuna göre olduğu tespit edilmiştir. Buna göre yöre halkının renkleri belirlerken kişisel tercihlerinin ilk sırada geldiğini söylemek mümkündür.

Kurt'un 2011 yılında yaptığı " Akdeniz bölgesi boncuk oyalarından yapılan ürünlerin incelenmesi" adlı sanatta yeterlik tezinde boncuk oyası yapımında kullanılan renklerin tercih özelliklerinin belirlenmesini % 36,4 ile kişisel tercihe göre tespit etmiştir (Kurt, 2011: 156). Buna göre bireylerin kullanılacak renklerin tercih sebepleri ile ilgili bulunan sonuçlar birbirine paraleldir.

Kırklareli ilinde bireylerin tığ dantellerinde kullandıkları motifleri neye göre belirledikleri ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 18' de gösterilmiştir.

Tablo 18. Tığ Dantellerinde Kullanılan Motiflerin Temin Şekillerine Göre Dağılımı

Motif Temin Şekilleri	f	%
Eski örneklerden	12	30,00
Kendi tasarlayarak	5	12,50
Dergilerden kopya alarak	7	17,50
Birinden örnek alarak	23	57,50

N: 40

Açıklama: Tablo 18’ de bireyler birden fazla seçenek işaretlediklerinden dolayı toplam N’den fazla çıkmıştır.

Bireylerin kullandıkları motiflerin temini ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 57,50 ile birinden örnek aldıkları, en düşük % 12,50 ile kendileri tasarladıkları tespit edilmiştir. Buna göre yöre bireylerinin motif teminini yakın çevresindeki kişilerden ve eski örneklerden sağladıklarını bunun da sonucunda kullanılan motiflerin yörede geleneksel özellik taşıdığını söylemek mümkündür.

Kurt’un 2011 yılında yaptığı “ Akdeniz bölgesi boncuk oyalarından yapılan ürünlerin incelenmesi” adlı sanatta yeterlik tezinde boncuk oyası yapımında modellerin seçim kaynaklarını % 90,00 ile yapılmış boncuk oyası örneklerinden olduğunu tespit etmiştir (Kurt, 2011: 158). Aysel Saroğlu’nun da 1991 yılında yaptığı “Rize-Çayeli ilçesinde yapılan iğne dantelleri” adlı yüksek lisans tezinde iğne danteli yapımında motif seçiminde bireylerin % 38,18’nin yapılmış iğne danteli ürünlerinden yararlandığını tespit etmiştir (Saroğlu, 1991: 54). Bu araştırmalara göre motif temini ile ilgili bulunan sonuçlar ile yörede yapılan araştırma benzerlik göstermektedir.

Yörede incelenen, bilgi formlarında yer alan dantellerde kullanılan motiflerin konuları ile ilgili veriler tespit edilerek Tablo 19’ da gösterilmiştir.

Tablo 19. Tığ Dantellerindeki Motiflerin Konularına Göre Dağılımı

Motif Özellikleri	f	%
Bitkisel Motifler	33	82,50
Geometrik Motifler	36	90,00
Figürlü Motifler	2	5,00
Nesneli Motifler	5	12,50

N: 40

Açıklama: Bireyler birden fazla seçenek işaretlediklerinden toplam N'den fazla çıkmıştır.

Bilgi formlarında bireylerin tığ dantellerinde kullandıkları motif özellikleri ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 90,00 ile geometrik motifleri, en düşük % 5,00 ile figürlü motifleri kullandıkları tespit edilmiştir. Buna göre bireylerin daha çok geometrik motifleri kullandıklarını söylemek mümkündür (Bilgi formu 1, 3, 6).

Kırklareli ilinde bireylerin tığ dantellerinde kullanılan motiflerin isimleri ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 20' de gösterilmiştir.

Tablo 20. Tığ Dantellerindeki Motiflerin İsimlerine Göre Dağılımı

Motif İsimleri	f	%
Elti eltiye küstü	4	25,00
Çarkıfelek	3	18,75
Kanser örneği	8	50,00
Beş parmak dağları	1	6,25
Toplam	16	100,00

N: 40

Bireylerin yörede kullanılan motiflere verdikleri isimler ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 50,00 ile kanser örneği, en düşük % 6,25 ile beş parmak dağları ismini verdikleri tespit edilmiştir. Buna göre yörede sık iğne tekniği ile yapılan, çok zaman alan motife kanser örneği isminin verildiğini söylemek mümkündür.

Anadolu'nun zengin, etnik ve coğrafi yapısı, el sanatı ürünlere de yansımıştır. Özellikle bu ürünlerdeki motif, renk ve kompozisyon düzeni halkın yaşam biçimi, istek, beklenti, acı ve sevinçlerini ortaya koyduğu gibi toplumsal ve sosyal yaşamla ilgili tarihsel birer belge niteliği de taşırlar (Onuk ve diğerleri, 1998).

Toplumların gelenek, görenek, zevk, anlayış ve inançlarının ifadesi olan motifler yazının bulunmasından önce, kişiler arasında iletişimin kurulmasında, mesajların kuşaklar arasında iletilmesinde, tarih boyunca söz ve hareketin kalıcılık kazanmasında önemli ve etkin rol oynamışlardır.

Motif kavramı çeşitli şekillerde tanımlanmaktadır;

- Birçoğu yan yana gelerek bir bezeme ismi oluşturan ve kendi başlarına birer birlik olan unsurlardan her birine,
- Süslemeyi oluşturan biçimlerin her birine verilen ad veya güzel sanatların her dalında kompozisyon temelini oluşturan öge,
- Motif, kendi fikirlerimizi maksimum değerde ifade etme,
- Süsleme ve bezemelerde bütünü oluşturan parçaların her biri.

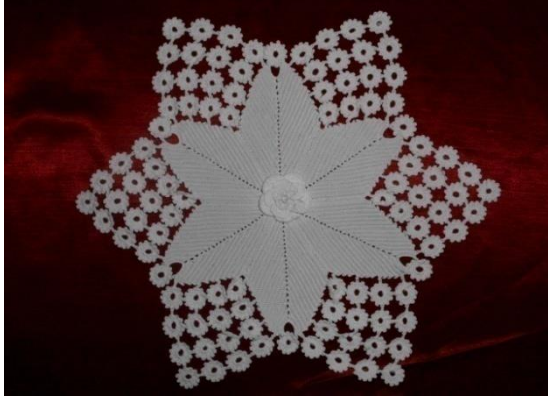
Birey, toplum, topluluklar vb. aralarındaki iletişimin kurulmasında, birbirlerine duygularını, düşüncelerini, gördüğü, yaşadığı ve doğada meydana gelen olayları anlatma da çeşitli motifler kullanılmaktadır(Akpınarlı, 2000: 20). Kırklareli yöresinde yapılan tığ dantellerinde de halk arasında bilinen isimleri ile elti eltiye küstü, çarkıfelek, kanser örneği ve beş parmak dağları motifleri kullanılmaktadır.

Resim 4.1.5.1.Elti Eltiye Küstü

Resim 4.1.5.2.Çarkıfelek

Resim 4.1..5.3.Kanser Örneği

Resim 4.1..5.4. Beş Parmak Dağları

Motif, nakış, desen ve renk aşirete, boya ve bunlar içinde de aileye, obaya göre mana, şekil ve düzen değişikliğine uğramaktadır. Bu renk ve kompozisyon farklılığını her yöre kendine göre anlamlandırarak kullanmıştır. Kırklareli yöresinde yapılan tığ danteli ürünlerinde de farklı renkler bir arada kullanılmıştır. Kırklareli yöresinde bilgi formlarından elde edilen verilere göre de beyaz, krem, pembe, gri, mavi, sarı, sarı sim, yeşil ve morun kullanıldığı görülmektedir.

Dantellerde kullanılan renkler yanında kompozisyon özellikleri de önemli birer unsurdur. Motiflerin bir araya getirilmesi ile oluşan kompozisyonlar, yöreden yöreye bireyden bireye değişiklik göstererek ana ve ara motiflerin sıralanması ile bir bütün oluşturur. Kırklareli yöresinde bireyler tığ dantellerinde ana motif aralıksız tekrar, ana- ara motif aralıksız tekrar, simetrik kompozisyon, merkezden dağılan kompozisyon türlerini kullanmıştır.

Yörede incelenen bilgi formlarında yer alan dantellerin kompozisyon şekillerine ait veriler tespit edilerek Tablo 21’de gösterilmiştir.

Tablo 21.Tığ Dantellerinde Kompozisyon Belirleme Şekillerine Göre Dağılımı

Kompozisyon Temini	f	%
Eski örneklerden	19	47,50
Kendi tasarlayarak	3	7,50
Dergilerden kopya alarak	2	5,00
Birinden örnek alarak	18	45,00

N: 40

Açıklama: Bireyler birden fazla seçenek işaretlediklerinden toplam N’den fazla çıkmıştır.

Bireylerin kullandıkları kompozisyonların temini ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 47,50 ile eski örneklerden aldıkları, en düşük % 5,00 ile dergilerden kopya aldıkları tespit edilmiştir. Buna göre bireylerin kompozisyon teminlerinde yapılan araştırma çerçevesinde aynı örnek ve kompozisyonlara ulaşılması eski örneklerden kullanıldığını desteklemektedir.

4.1.6. Kırklareli İli Tığ Dantellerinin Kullanım Alanları

Kırklareli ilinde bireylerin yapmış oldukları tığ dantellerinin kullanım alanları ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 22’ de gösterilmiştir.

Tablo 22.Tığ Dantellerinin Kullanım Alanlarının Dağılımı

Kullanım Alanları	f	%
Kenar danteli	19	47,50
Ara danteli	18	45,00
Motif	22	55,00
Örtü	18	45,00

N: 40

Açıklama: Tablo 22’ de bireyler birden fazla seçenek işaretlediklerinden dolayı toplam N’den fazla çıkmıştır.

Bireylerin yaptıkları tığ örücülüğü ürünlerini kullanım alanları ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 55,00 ile motif olduğu, en düşük % 45,00 ile ara danteli ve örtü olduğu tespit edilmiştir.

Kırklareli ilinde bireylerin düz renkli dantelleri ve renkli dantelleri nerelerde kullandıkları ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 23’te gösterilmiştir.

Tablo 23. Tek Renkli ve Renkli Dantellerin Kullanım Yerine Göre Dağılımı

Nerelerde Kullanıldığı	Tek Renkli Danteller		Renkli Danteller	
	f	%	f	%
Vitrin	9	22,50	6	15,00
Masa Örtüsü	5	12,50	3	7,50
Pike	9	22,50	10	25,00
Oda Takımı	5	12,50	2	5,00
Havlu Kenarı	4	10,00	8	20,00

N: 40

Açıklama: Bireyler birden fazla seçenek işaretlediklerinden toplam N’den fazla çıkmıştır.

Bireylerin düz renkli ve renkli dantelleri nerede kullandıkları ile ilgili veriler incelendiğinde düz renkli dantelleri en yüksek % 22,50 ile vitrin takımı ve pikede, en düşük % 10,00 ile havlu kenarında kullandıkları tespit edilmiştir. Renkli dantelleri ise en yüksek % 25,00 ile pike takımında kullandıkları, en düşük % 5,00 ile oda takımında kullandıkları tespit edilmiştir.

Kırklareli ilinde bireylerin tığ danteli ürünlerini tamamladıktan sonra uyguladıkları işlemler ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 24’te gösterilmiştir.

Tablo 24. Tığ Dantellerinin Bitim İşlemlerinin Dağılımı

Bitim İşlemleri	f	%
Ütüleme	34	85,00
Kolalama	6	15,00
Yıkama	5	12,50
Dikme	1	2,50
Hiçbir işlem uygulamıyorum	1	2,50

N: 40

Açıklama: Bireyler birden fazla seçenek işaretlediklerinden toplam N'den fazla çıkmıştır.

Bireylerin tığ danteli ürünlerini tamamladıktan sonra uyguladıkları işlemler ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 85,00 ile ütüleme, en düşük % 2,50 ile dikme işlemi ve hiçbir işlem uygulanmadığı tespit edilmiştir. Buna göre yörede bireylerin daha çok biten dantel ürünlerine ütüleme işlemi uyguladıklarını söylemek mümkündür.

Kurt'un 2011 yılında yaptığı " Akdeniz bölgesi boncuk oyalarından yapılan ürünlerin incelenmesi" adlı sanatta yeterlik tezinde boncuk oyalarına bittikten sonra uyguladıkları işlemleri % 72,4 ile ütüleme işlemi olarak tespit etmiştir (Kurt, 2011: 157). Buna göre bireylerin tamamlanan ürünlere uyguladıkları işlemler ile ilgili sonuçlar birbirine paraleldir.

Kırklareli ilinde bireylerin tığ dantellerinin nasıl muhafaza ettikleri ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 25' te gösterilmiştir.

Tablo 25.Tığ Dantellerinin Muhafaza Şekillerinin Dağılımı

Muhafaza Şekilleri	f	%
Sandıkta	10	25,00
Dolapta	21	52,50
Naylon Torbada	9	22,50
Tülbentte	2	5,00

N: 40

Açıklama: Bireyler birden fazla seçenek işaretlediklerinden toplam N'den fazla çıkmıştır.

Bireylerin tığ dantellerini nasıl muhafaza ettikleri ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 52,50 ile dolapta, en düşük % 5,00 ile tülbentte muhafaza ettikleri tespit edilmiştir. Buna göre yörede bireylerin biten dantel ürünlerini daha çok dolapta sakladıklarını söylemek mümkündür.

Kurt'un 2011 yılında yaptığı " Akdeniz bölgesi boncuk oyalarından yapılan ürünlerin incelenmesi" adlı sanatta yeterlik tezinde boncuk oyalarını muhafaza ettikleri şekilleri % 40,00 ile özel camdan oya dolabı olarak tespit etmiştir (Kurt, 2011: 163). Buna göre bireylerin muhafaza şekilleri ile ilgili bulunan sonuçlar birbirinden farklılık göstermektedir.

4.1.7. Kırklareli İli Tığ Dantellerinin Geçmiş ve Günümüzdeki Farkları

Kırklareli ilinde bireylerin eskiden yapılan ürünler ile günümüzde yapılan ürünler arasında fark olup olmadığı ile ilgili veriler değerlendirilmiş olup bireylerin % 90,00 ile fark olduğu, % 10,00 ile fark olamadığını saptanmıştır.

Kırklareli ilinde bireylerin yaptıkları tığ dantellerinde geçmişten günümüze ortaya çıkan değişikli ile ilgili veriler değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo 26’da gösterilmiştir.

Tablo 26.Tığ Dantellerinde Geçmişten Günümüze Ortaya Çıkan Değişikliklerin Dağılımı

Değişiklikler	f	%
Kullanım alanlarında	14	35,00
Gereçlerinde	8	20,00
Motiflerinde	11	27,50
Renk ve kompozisyonlarında	9	22,50

N: 40

Açıklama: Bireyler birden fazla seçenek işaretlediklerinden toplam N’den fazla çıkmıştır.

Bireylerin eski dantel ürünleri ile günümüzde yapılan dantel ürünleri arasındaki farklar ile ilgili veriler incelendiğinde en yüksek % 35,00 kullanım alanlarında, en düşük % 20,00 ile gereçlerinde olduğu tespit edilmiştir. Buna göre bireylerin oluşturdukları ürünlerin kullanım alanlarında değişiklik yaptıklarını söylemek mümkündür.

Bireyler yapmış oldukları dantellerin kullanım alanlarında yaptıkları değişikliğe örnek olarak, önceden havlu kenarı olarak kullandığı dantel örneğini yastık kenarına uyguladıklarını belirtmiştir. Tığ dantellerinde gereçlerde meydana gelen değişimlerde ise pamuk ipliğinin yerini sentetik ipliğin vb. ipliklerin almasının yanında motif değişikliklerinde bireyler oluşan ürünün kullanım alanını değiştirmektedir. Renk motif ve kompozisyon değişikliklerinde ise eski örneği tek renk olan ürünleri renkli olarak renkli olan ürünleri ise tek renk olarak tasarladıkları söylenebilir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Geleneksel kültürümüzü yeni kuşaklara aktaran ve geçmişten günümüze gelebilen el sanatları içerisinde tığ örücülüğü kapsamında ele alınan danteller önemli bir yere sahiptir. Türk çeyiz geleneğinin vazgeçilmez bir parçası olan dantellerin, yapılan araştırmalarda Anadolu'nun her bir bölgesinde farklı özelliklere sahip olarak uygulandığı anlaşılmaktadır.

Araştırma yöresi olarak Kırklareli ili belirlenmiş ve araştırma konusu olarak Kırklareli ili tığ dantelleri ve yeni tasarımlar ele alınmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen veriler aşağıdaki gibi sunulmuştur.

Kırklareli ilinde dantel ören bireylerin çoğunluğunun 33-37 yaş grubundaki bayanlardan oluştuğu, bayanların çoğunluğunun ev hanımı, ilkokul mezunu olduğu, dantel örmeye 10-12 yaşlarında başladığı tespit edilmiştir.

Yörede tığ danteli örmeye araç olarak 20-21 numara tığ kullanıldığı ve bireylerin kullanılan tıgları tercih edilen ipin kalınlığına göre seçtikleri tespit edilmiştir. Tığ dantellerinde kullanılan gereç özelliklerinde 60 numara pamuk ipliği kullanıldığı ve kullanılan ipliğin tercih edilmesinin sebebinin ise dayanıklı olmasının olduğu tespit edilmiştir.

Yöre tığ dantelleri incelendiğinde üretim tekniği olarak en temel teknik olan zincirin kullanıldığı, bir ürünü büyüklüğüne göre ortalama 1-5 günde tamamladıkları, tığ danteline ortasından örerek başladıkları tespit edilmiştir. Dantel ören bireylerin çoğunluğunun kış mevsiminde boş zamanlarının daha fazla olmasından ötürü, yöre halkının tığ dantelini kış mevsiminde özellikle öğleden sonra ördükleri ve çeyiz amacıyla dantel ördükleri tespit edilmiştir.

Yöre dantellerinde renk seçimine bakıldığında beyaz rengin kullanıldığı, renk tercihinin kişisel tercihlere göre yapıldığı tespit edilmiştir. Oluşturulan tığ danteli ürünlerinde motif teminini birinden alarak sağladıkları, çoğunlukla geometrik motifler kullanıldığı ve yörede bu motiflere çoğunlukla kanser örneği ismi verildiği tespit edilmiştir. Ürünlerin kompozisyonlarının teminini yöre halkının eski örneklerden alarak oluşturduğu belirlenmiştir.

Kırklareli ilinde yapılan tığ dantellerinin kullanım alanı olarak motif olduğu, kullanım alanının düz renkli dantellerde ve renkli dantellerde kullanım yerlerini değiştiği tespit edilmiştir. Düz renkli danteller vitrin takımlarında, renkli dantellerinde pike takımlarında kullanıldığı, tığ danteli ürünlerine bitim işlemi olarak ütöleme yapıldığı, muhafaza işlemi olarak da dolaplarda saklandıkları tespit edilmiştir.

Yöre dantellerinde geçmiş ve günümüz arasındaki farklılıklar incelendiğin bu farklılığın kullanım alanlarından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Tasarımlarda ise zincir, çift ilmek, üçlü ilmek, trabzan, örümcek ilmek teknikleri kullanılarak günlük hayata uygun tasarımlar tasarlanmıştır. Kullanılabilir olması açasından tasarım ürünleri takı, aksesuar ve davetiye konuları çıkış noktası olarak belirlenip tasarlanmıştır. Tasarımların yapımında sentetik iplik ve pamuk iplik tercih edilmiş olup bunun yanında halka, kurdele, boncuk, zincir, karton vb. materyaller yardımcı malzeme olarak kullanılmıştır. Toplam 10 adet tasarım yapılmış ve 3 adedi ürün haline getirilmiştir.

5.2. Öneriler

Türk el sanatları kapsamı içinde kendine özgü bir yeri olan tığ dantelleri ile uğraşan bireylerin varlığı gün geçtikçe azalmaktadır. Eskiden günümüze gelen sandıklarda ve müzelerde görebileceğimiz tığ dantellerini, aslını koruyarak yaşatılmalı ve gelecek nesillere aktarılmalıdır.

Yörelere sandıklarda kalmış geleneksel tığ dantelleri bilimsel çalışmalar ile belgelenmeli ve tanıtılmalıdır.

Genç nesiller gelenek değerleri konusunda bilinçlendirilmeli tığ danteli öğrenmeye, yapmaya teşvik edilmelidir.

Yörede çeşitli kurumlar aracılığı ile kurslar açılmalı, yöresel özelliğini koruyarak yapılan ürünler sergiler ile tanıtılmalı ve pazar olanakları oluşturulmalıdır. Böylece hem kadın istihdamı sağlanmış hem de kadınların ekonomik güç kazanmalarına imkan tanınmış olacaktır. Yurtdışı tekstil fuarlarına katılım sağlanmalıdır.

Yöreye özgü karakteristik özelliği olan tığ danteli ürünleri araştırılıp tespit edilmeli ve Kırklareli ili şehir müzesinde gösterime açılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Akpınarlı, H.F. (2000). Motiflerin dili. *Motif Dergisi*, 6(23), 20-21.
- Akpınarlı, H. F. (2004). *Kırım El Sanatlarının Dünü ve Bugünü*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları, 116.
- Akpınarlı, H.F., Ortaç, H.S.(2008). *Yöresel el dokuması kumaşlardan yapılan tasarımlar ve uygulamaları (Mersin Örneği)*. Kızılcabölük Geleneksel Dokumalar Sempozyumu, Kızılcabölük, 235.
- Akpınarlı, H.F., Tozun, H., Başaran, F., Büyükyazıcı, M. ve Ertürk, Y. (2012). *Şanlıurfa el sanatları ve sözlü kültür malzemeleri*. Ankara: Şurkav Yayınları, 213-215-216.
- Atay, A. (1987). *Örücülük*. İstanbul ,Milli Eğitim Basımevi, 33-330-331-332-348-349-355-356-364.
- Barışta, H.Ö. (2005). *Türkiye Cumhuriyeti Dönemi halk plastik sanatları*. Ankara, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, 244.
- Başaran, F.N., Somçağ, H. (2013). Karabük ili bulak köyü tığ örücülüğü. *Motif Dergisi*. (62), 16-21.
- Cengiz, D. (2007). *Artvin ili- Ardanoç ilçesinde yapılan oyların öğretim programı önerisi*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N. (1976). *Araştırmalarda Rapor Hazırlama Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kayadibi, P. (2001). *Bursa yöresinde ve müzesinde bulunabilen tığ örgüsü para, saat ve tütün keseleri üzerine bir araştırma ve yeni tasarımlar*, Sanatta Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 47-66-67-76.
- Kurt, G. (2011). *Akdeniz bölgesi boncuk oylarından yapılan ürünlerin incelenmesi*, Sanatta Yeterlilik Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 33-89-90-91-92-94-136-139-140-145-151-152-156-157-158-163-198.
- Kurtulmuş, Z. (2010). *Kırklareli folkloru*. Ankara. Kırklareli Valiliği Yayınları, 100.
- Onuk, T., Akpınarlı, F., Ortaç, H.S. ve Alp, Ö. (1998). *Tarsus el sanatları*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 37.

- Onuk, T. (2000). *Osmanlı'dan günümüze oylar*. Ankara: T.C. Kùltür Bakanlığı Yayınları, 6-7-8.
- Ortaç, H.S. (2007). Tığ örùcùlùđùnùn günümüzdeki kullanım alanları ve çağdaş tasarımların medyada tanıtılmasının önemi. *Motif Dergisi*, 13(50), 20-21.
- Ortaç, H. S. (2008). *Ankara ili el örgüsü çoraplar ve patikler*, I. Ulusal El Sanatları Sempozyum Bildirileri, 347-352.
- Özbel, K. (1948). *El sanatları II Oya ve oya çeşitleri*. Ankara: Ulus Basımevi, 3-4.
- Saroğlu, A. (1991). *Rize- Çayeli ilçesinde yapılan el dantelleri*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara,3-4-42-44-47-54.
- Süğertin, Ş. (1987). *Ayaş ilçesinde çorap örùcùlùđü*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1.
- Vanlı, Ayla Yaren."Balıkesir ili Gönen iğne oyları ve halk eğitim merkezinin iğne oyacılığına katkısı" Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) 2008.

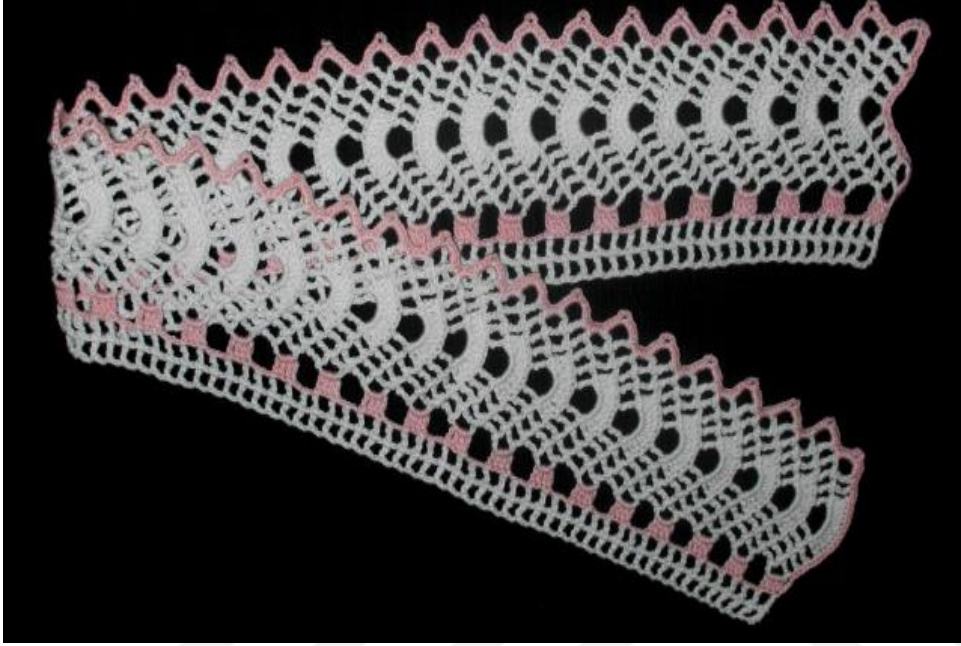
İnternet Kaynakları

1. İnternet: http://www.kirklareli.bel.tr/site/index.php?md=dinamik_sayfa&id=15 10 Haziran 2015' te alınmıştır.
2. İnternet: <https://tr.wikipedia.org/wiki/Kirklareli> 10 Haziran 2015' te alınmıştır.

EKLER

Ek 1. BİLGİ FORMLARI

BİLGİ FORMU 1

Fotoğraf No: 1

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Havlu Kenarı

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 5,5 cm

Boy: 42 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Trabzan, Zincir, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Pembe, Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Kare, yarım ay

Kompozisyon: Ana motif zemin örgünün üstüne aralıksız sıralanmıştır. Trabzanlar oluşturarak başlanıp beyaz ve pembe rengin değişimler halinde tekrarı ile devam eden

modelin uç kısımları ise yarım ay olacak şekilde trabzan ve üçlü ilmeklerle tamamlandıktan sonra en ucu da sık iğne ile oluşturulmuştur.

Kaynak Kişi: Emel Oturak

BİLGİ FORMU 2

Fotoğraf No: 2

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Havlu Kenarı

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 6 cm

Boy: 67 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek, Sık İğne

Kullanılan Renkler: Mavi, Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Üçgen, Kare,

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Ana motif zemin örgünün üstüne aralıksız sıralanmıştır. Trabzan ile başlayıp yan yana tekrar eden üçlü ilmeklerle oluşturulan alt kısmın üzerine ince bir su ile birlikte üçlü ilmek tekniği kullanılarak oluşturulan üçgen görünümlü form yapılmıştır. Bunun üzerine ise mavi ve beyaz rengin sıra ile kullanılmasıyla üçlü ilmeklerin yan yana tekrarından oluşan çiçek formu meydana getirilmiştir. Ürün genel görünüş olarak motiflerin birbirinin tekrarı şeklindedir.

Kaynak Kişi: Emel Oturak

BİLGİ FORMU 3

Fotoğraf No: 3

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Havlu Kenarı

Yörede Verilen İsim:-

Boyutları:

En: 6 cm

Boy: 46 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Mor, Beyaz

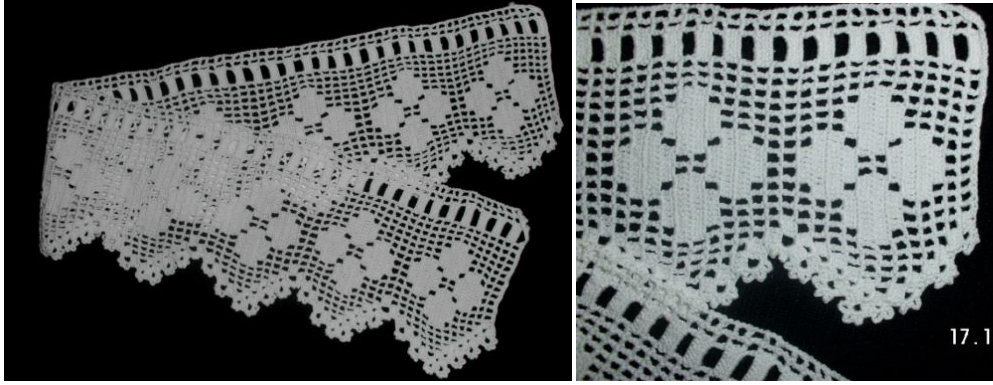
Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Kare, Üçgen, Baklava, Zikzak

Kompozisyon: Ana motif zemin örgünün üstüne aralıksız sıralanmıştır. Trabzanlar ile başlanıp, ince su ile birlikte oluşturulan üçgen formlu kısım zincir, trabzan ve üçlü ilmek tekniği kullanılarak yapılmış ve ürün tamamlanmıştır. Uç kısımlar ise renkli iplik kullanılarak üçlü ilmekler ile doldurulmuş ve ürün son haline getirilmiştir.

Kaynak Kişi: Emel Oturak

BİLGİ FORMU 4

Fotoğraf No: 4

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Havlu Kenarı

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 9.5 cm

Boy: 59 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

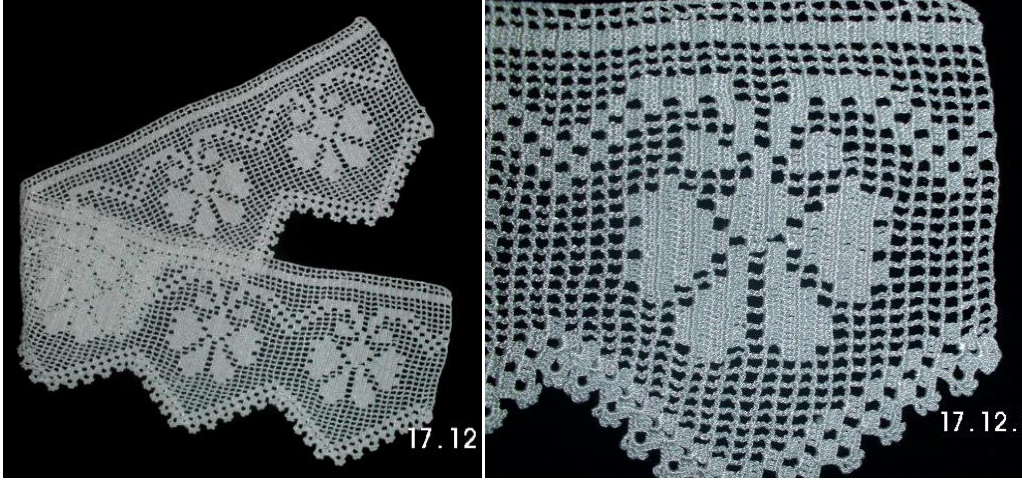
Geometrik Bezeme: Kare, Zikzak, Baklava

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Ana motif zemin örgünün üstüne aralıksız sıralanmıştır. Trabzan ile başlayıp baklava formu oluşturacak şekilde devamı sağlanan ürünün orta kısmına çiçekler üçlü ilmek tekniği ile motiflerin yan yana tekrarı sağlanarak ürün oluşturulmuştur.

Kaynak Kişi: Emel Oturak

BİLGİ FORMU 5

Fotoğraf No: 5

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Havlu Kenarı

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 11.5 cm

Boy: 56 cm

Kullanılan Gereçler: Sentetik (naylon) İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

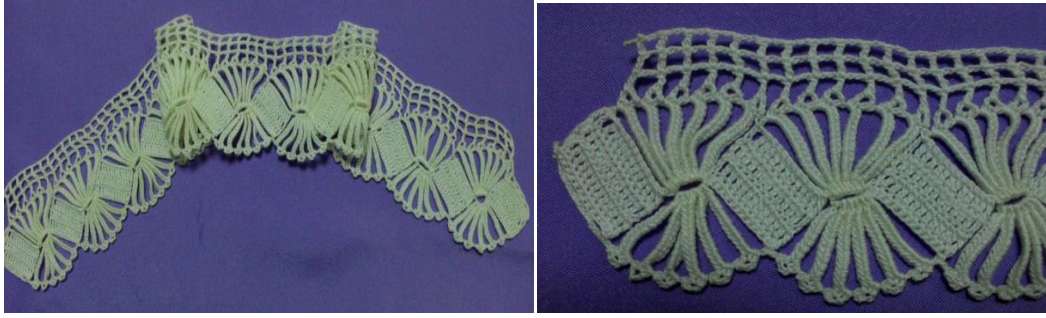
Geometrik Bezeme: Kare, Verve, Kırık Çizgi

Bitkisel Bezeme: Karanfil çiçeği

Kompozisyon: Ana motif zemin örgünün üstüne aralıksız sıralanmıştır. Trabzan tekniğiyle başlanıp baklava formu oluşturacak şekilde devamı sağlanan ürünün orta kısmına birbiri ile bağlantılı olarak üçlü ilmek tekniği ile yapılan çiçeklerin yan yana tekrarıyla devamlılık sağlayan ana motifin yerleştirilmesiyle ürün tamamlanmıştır.

Kaynak Kişi: Emel Oturak

BİLGİ FORMU 6

Fotoğraf No: 6

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Havlu Kenarı

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 4 cm

Boy: 42 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

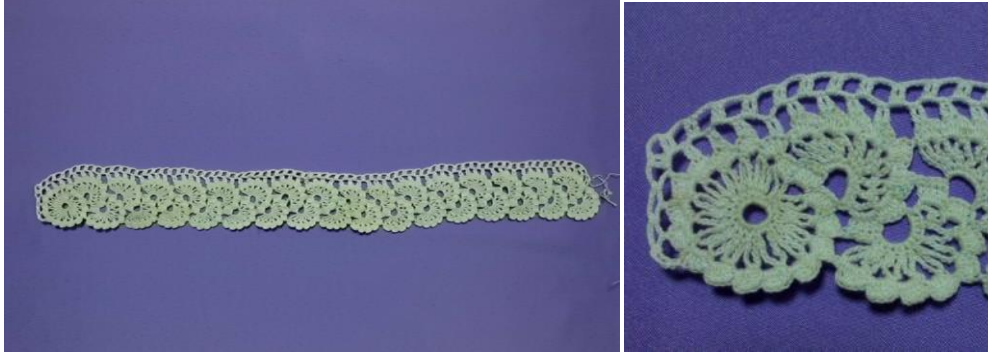
Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Kare, baklava, yarım daire

Kompozisyon: Ana motif zemin örgünün üstüne aralıksız sıralanmıştır. Zincir, sık ilmek ve üçlü ilmek kullanılarak ortaları baklava dilimi, uc kısmı yarım daire formunda motifler sürekli tekrar edecek şekilde oluşturulmuştur.

Kaynak Kişi: Güner Kızmaz

BİLGİ FORMU 7

Fotoğraf No: 7

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Havlu Kenarı

Yörede Verilen İsim: Elti Eltiye Küstü

Boyutları:

En: 5,5 cm

Boy: 42 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Kare, daire, yarım daire

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Ana motif zemin örgünün üstüne aralıksız sıralanmıştır. Zincir çekilerek ortasından başlanan ilk motifin tamamlanmasının ardından örgü işlemi devam ederken üzerine uzun zincirler çekilip üçlü ilmek tekniği de kullanılarak doldurulması ile üst motifte tamamlandıktan sonra biten kısımdan diğer motifin başlangıcı yapılır. Ürünün genel görünümü motiflerin birbiriyle bağlantılı olarak devam etmesinden oluşmaktadır.

Kaynak Kişi: Güner Kızmaz

BİLGİ FORMU 8

Fotoğraf No: 8

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Havlu Kenarı

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 6 cm

Boy: 48cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Trabzan, Zincir, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz, Yeşil

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Üçgen, kare

Bitkisel Bezeme: Badem

Kompozisyon: Ana motif zemin örgünün üstüne aralıksız sıralanmıştır. Trabzanlarla birlikte kenar kısmı da devam eden ürünün ana motifini oluşturan badem formundaki kısım birlikte yerleştirilmiştir. Birbiri ile bağlantılı olarak tekrar eden ana motif tamamlandıktan sonra kenar kısımları renkli iplik ile geçirilerek ürün oluşturulmuştur.

Kaynak Kişi: Gönül Özcan

BİLGİ FORMU 9

Fotoğraf No: 9

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Havlu Kenarı

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 7 cm

Boy: 46 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz, Pembe

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Üçgen

Bitkisel Bezeme: Badem

Kompozisyon: Ana motif zemin örgünün üstüne aralıksız sıralanmıştır. İlk olarak suyu yapılan modelin üzerine üçlü ilmekler kullanılarak havluya dikilecek olan kısmın renkli bölümü yapılmış ve üzerine Trabzanlar yapılarak tamamlanmıştır. Ardından motiflerin yan yana sürekli tekrarını sağlayan kısma çiçek formu verilerek ürün oluşturulmuştur.

Kaynak Kişi: Gönül Özcan

BİLGİ FORMU 10

Fotoğraf No: 10

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Havlu Kenarı

Yörede Verilen İsim: Beş Parmak Dağları

Boyutları:

En: 9 cm

Boy: 48 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz, Sarı sim

Seçilen Konu

Sembolik Bezeme: Beşparmak dağları

Kompozisyon: Ana motif zemin örgünün üstüne aralıksız sıralanmıştır. Trabzan kısmıyla birlikte kenarından renkli şeridin geçeceği kısımda birlikte oluşturulurken ortasındaki üçlü ilmek ile yapılan yay görünümünde olan ana motif de birlikte yapılmıştır. Ürünün genel görünümü motiflerin üst üste birim tekrarından oluşmaktadır.

Kaynak Kişi: Fikriye Göz

BİLGİ FORMU 11

Fotoğraf No: 11

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Havlu Kenarı

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 8 cm

Boy: 48 cm

Kullanılan Gereçler: Sentetik İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Üçlü İlmek, Sık iğne

Kullanılan Renkler: Beyaz, Pembe

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Üçgen, Verve çizgi

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Ana motif aralıksız sıralanmıştır. Zincirlerle ağ oluşturularak üstüne sık iğne ile üçgen kısmı tamamlanmıştır. Etrafı ise zincir tekniği ile çevrelenerek motiflerin birim tekrarı sağlanmıştır. Uçlar ise zincir çekilerek süslenmiştir.

Kaynak Kişi: Fikriye Göz

BİLGİ FORMU 12

Fotoğraf No: 12

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Havlu Kenarı

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 8 cm

Boy: 49 cm

Kullanılan Gereçler: Sentetik İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Üçlü İlmek, Sık iğne

Kullanılan Renkler: Beyaz, Sarı

Seçilen Konu

Bitkisel Bezeme: Dal, Çiçek

Kompozisyon: Ana motif zemin örgünün üstüne alternatifli olarak kaydırılarak ara motifler ile aralıksız sıralanmıştır. Zincir tekniği ile oluşturulan ağ formundaki zeminin üzerine sık iğne ile dal kısmı yapılmıştır. Ayrı olarak yapılan çiçek formları ise birbirine eklenerek ürünün formu oluşturulmuştur.

Kaynak Kişi: Fikriye Göz

BİLGİ FORMU 13

Fotoğraf No: 13

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Sehpa Örtüsü

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 35 cm

Boy: 35 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Daire

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Yuvarlak motifler dört kenarından zincir örgü ile kareye tamamlanarak birleştirilmiştir. Zincir çekilerek ortasından başlanan motife üçlü ilmeklerle devam edilerek deseni tamamlanmıştır. Tamamlanan motifin etrafı zincirlerle ağ şeklinde geçilmesiyle son haline getirilmiştir. Ürünün genel görünüşü motiflerin üst üste ve yan yana tekrarından oluşmaktadır. Örtünün kenarı motiflerle uyumlu üçgen formlarda kenar suyu yapılarak çevrelenmiştir.

Kaynak Kişi: Asiye Çakıcı

BİLGİ FORMU 14

Fotoğraf No: 14

Türü: Sehpa Örtüsü

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 20 cm

Boy: 20 cm

Kullanılan Gereçler: Sentetik İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Üçlü İlmek, Sık iğne

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Daire, Yarım ay

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Ana motif ve ara motifin aralıklı olarak yerleştirilmesinden oluşmaktadır. Ana motifler zincir üçlü ilmek ve sık iğne tekniği kullanılarak birbirine ara motifler ile birleştirilmiş, ürün genel formu oluşturulmuştur.

Kaynak Kişi: Eylem Tosun

BİLGİ FORMU 15

Fotoğraf No: 15

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Sehpa Örtüsü

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 42 cm

Boy: 25 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Figüratif Bezeme: Kelebek

Kompozisyon: Ortasından trabzanlarla başlanıp üçlü ilmek tekniği ile kelebek deseni yerleştirilerek yarısı tamamlanmıştır. Diğer yarısı da ortadan başlanıp çiçek formları ve simetri oluşturacak şekilde diğer kelebek üçlü ilmekler ile tamamlanmıştır. Ürünün genel formu simetri tekrardan oluşmaktadır.

Kaynak Kişi: Günel Ön

BİLGİ FORMU 16

Fotoğraf No: 16

Türü: Sehpa Örtüsü

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

Çap: 23 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

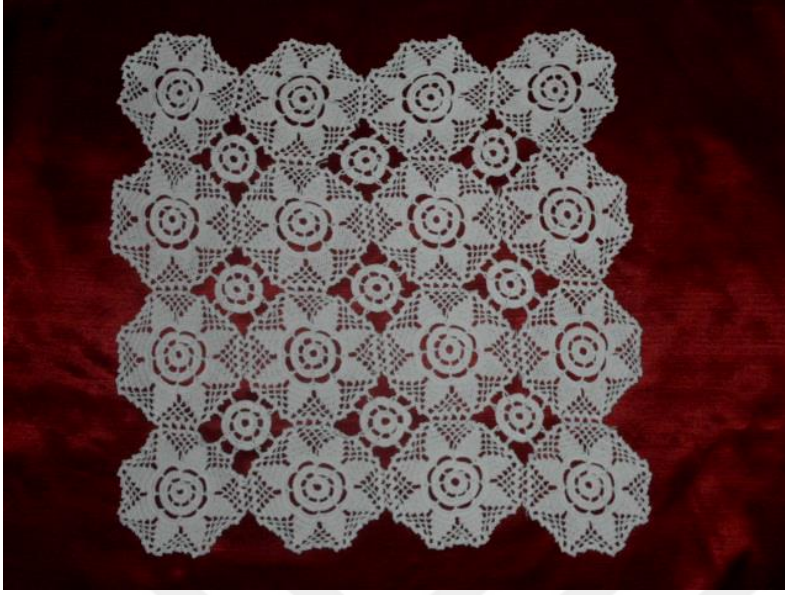
Geometrik Bezeme: Daire, Üçgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Merkezden etrafa doğru genişleyen bir formdan oluşan ürün, zincir çekilerek ortasından başlanan motife üçlü ilmeklerle devam edilerek orta deseni tamamlanmıştır. Tamamlanan motifin etrafı zincirlerle ağ şeklinde örülmüş ve tekrarı şeklinde son haline getirilmiştir. En üst kısmana da üçgen formunda oluşturulan desen ile tamamlanmıştır.

Kaynak Kişi: Asiye Çakıcı

BİLGİ FORMU 17

Fotoğraf No: 17

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Sehpa Örtüsü

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 24 cm

Boy: 25 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Daire, Üçgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Ürün ana ve ara motiflerden meydana gelmektedir. Ortasından başlanan ana motifin tamamlanmasından sonra üst üste ve alt alta birleştirilmesiyle ara motifler meydana gelmektedir. Ürünün genel görünüşü motiflerin birim tekrarından oluşmaktadır.

Kaynak Kişi: Asiye Çakıcı

BİLGİ FORMU 18

Fotoğraf No: 18

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Sehpa Örtüsü

Yörede Verilen İsim: Çarkıfelek

Boyutları:

En: 24 cm

Boy: 25 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Daire, Üçgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Ürün ana ve ara motiflerden meydana gelmektedir. Ortasından başlanan zincir ve sık iğne teknikleri ile ana motifin tamamlanmasından sonra üst üste ve alt alta birleştirilmesiyle ara motiflerde birbirine bağlanmaktadır. Ürünün genel görünüşü motiflerin birim tekrarından oluşmaktadır.

Kaynak Kişi: Asiye Çakıcı

BİLGİ FORMU 19

Fotoğraf No: 19

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Sehpa Örtüsü

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 40 cm

Boy: 70 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

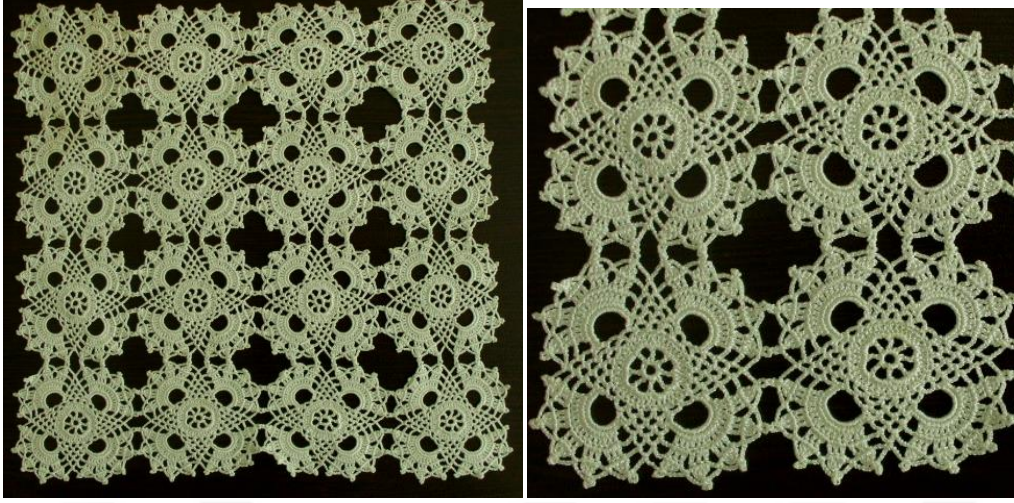
Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Dikdörtgen

Kompozisyon: Trabzanların üstüne üçlü ilmek tekniği ile ana motif yerleştirilerek ürün tamamlanmıştır. Ürünün genel görünümü motiflerin simetri tekrarından oluşmaktadır.

Kaynak Kişi: Günnur Gürel Sözener

BİLGİ FORMU 20

Fotoğraf No: 20

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Sehpa Örtüsü

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 20 cm

Boy: 20 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Krem

Seçilen Konu

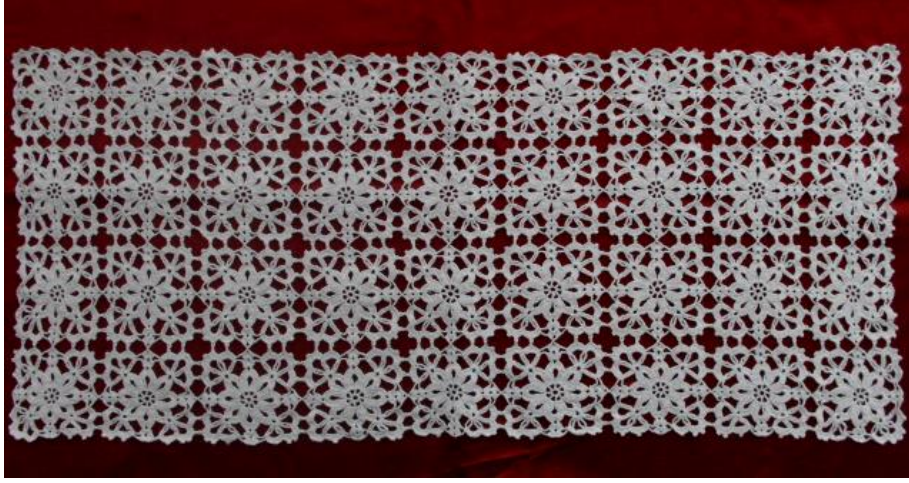
Geometrik Bezeme: Daire, üçgen, yarım ay

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Kare formdaki motiflerin kenarlarından birleştirilerek oluşturulan ürün zincir çekilerek ortasından başlanıp, üzeri zincirlerle ağ şeklinde örülüp, karşılıklı gelen dört köşede üçlü ilmek teknikleri ile çiçek formu verilerek ürün tamamlanmıştır. Ürünün birleştirildiği kısımda da ayrı bir görünüm elde edilmektedir. Ürünün genel görünüşü motiflerin üst üste ve yan yana birim tekrarından oluşmaktadır.

Kaynak Kişi: Günnur Gürel Sözen

BİLGİ FORMU 21

Fotoğraf No: 21

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Sehpa Örtüsü

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 24 cm

Boy: 54 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

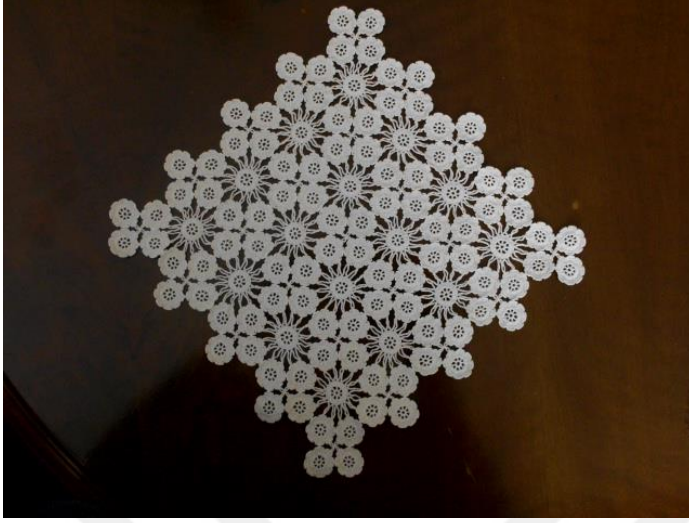
Geometrik Bezeme: Daire, üçgen, Kare

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Kare formdaki motiflerin kenarlarından birleştirilerek oluşturulan ürün zincir çekilerek ortasından başlanıp, üzeri çiçek formunda oluşturulup üstü ise zincir ve üçlü ilmek tekniği ile yapılarak ürün son haline getirilmiştir. Ürünün genel görünüşü motiflerin üst üste ve yan yana birim tekrarından oluşmaktadır.

Kaynak Kişi: Fikriye Göz

BİLGİ FORMU 22

Fotoğraf No: 22

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Sehpa Örtüsü

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 21 cm

Boy: 21 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Daire

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Yuvarlak formdaki motifler dört köşesinden diğer motife eklenmesiyle oluşmaktadır. Üçlü ilmek tekniği kullanılarak ana motif olan çiçeklerin tek tek yapılmasından sonra ara motif olan orta kısım yapılarak zincirler ile iki kısmın birleştirilmesiyle ürün tamamlanmıştır. Ürünün genel görünümü motiflerin üst üste ve yan yana birim tekrarından oluşmaktadır.

Kaynak Kişi: Günnur Gürel Sözen

BİLGİ FORMU 23

Fotoğraf No: 23

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Sehpa Örtüsü

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

Çap: 19 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek, Sık İğne

Kullanılan Renkler: Beyaz, Pembe

Seçilen Konu

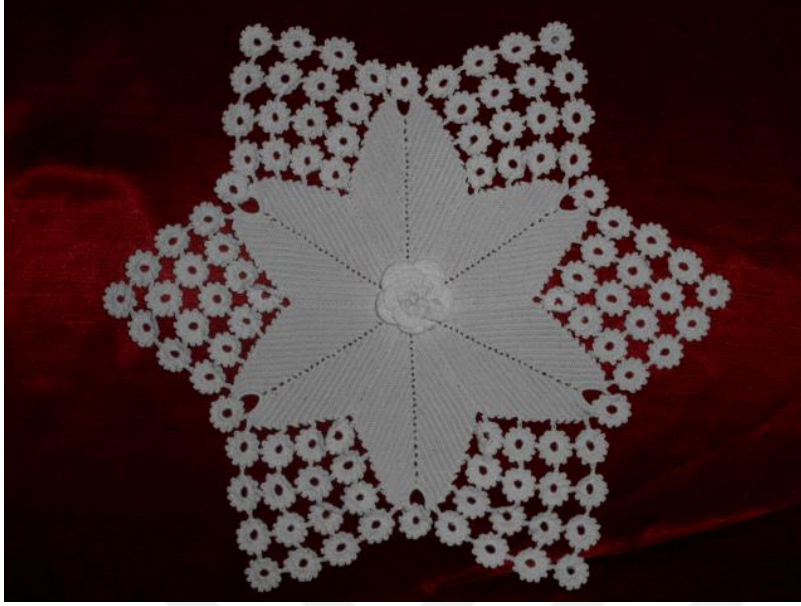
Geometrik Bezeme: Altıgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Altıgen form olacak şekilde yapılan beyaz ve pembe renkteki küçük parçalar zincir, üçlü ilmek ve sık iğne teknikleri kullanılarak tamamlandıktan sonra birbirine birleştirilerek ürünün orta kısmı oluşturulmuştur. Oluşturulan orta kısmın üstüne beyaz renk ile zincir ve üçlü ilmek tekniği kullanılarak genel görünümü meydana getirilmiştir.

Kaynak Kişi: Eylem Tosun

BİLGİ FORMU 24

Fotoğraf No: 24

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Sehpa Örtüsü

Yörede Verilen İsim: Kanser Örneği

Boyutları:

Çap: 24 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Sık İğne, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

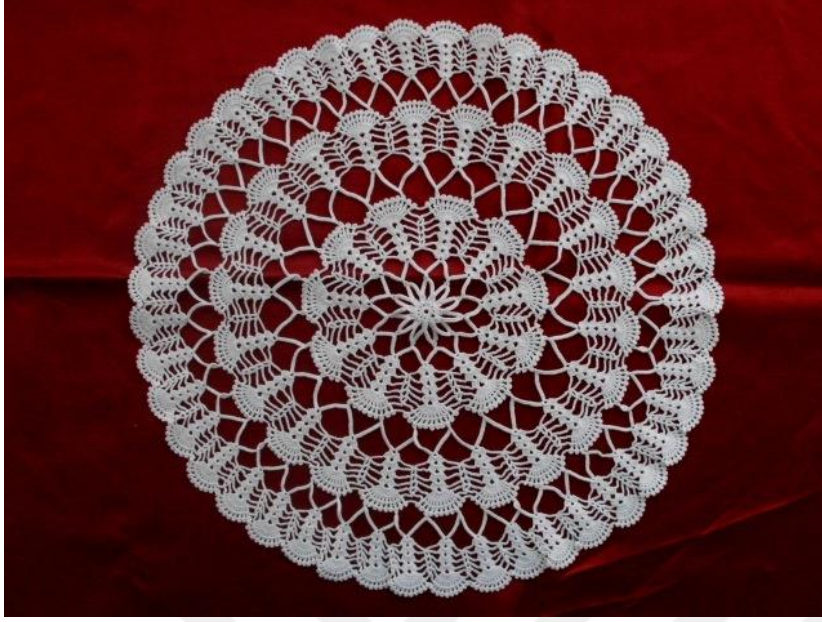
Nesnel Bezeme: Yıldız

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Sık iğne tekniği kullanılarak ortadaki ana motif olan çiçek formu oluşturulduktan sonra kenarlardaki ara motif olan küçük çiçekler birbirine birleştirilerek ürünün yıldız formundaki genel görünümü oluşturulmuştur.

Kaynak Kişi: Eylem Tosun

BİLGİ FORMU 25

Fotoğraf No: 25

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Sehpa Örtüsü

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

Çap: 28 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

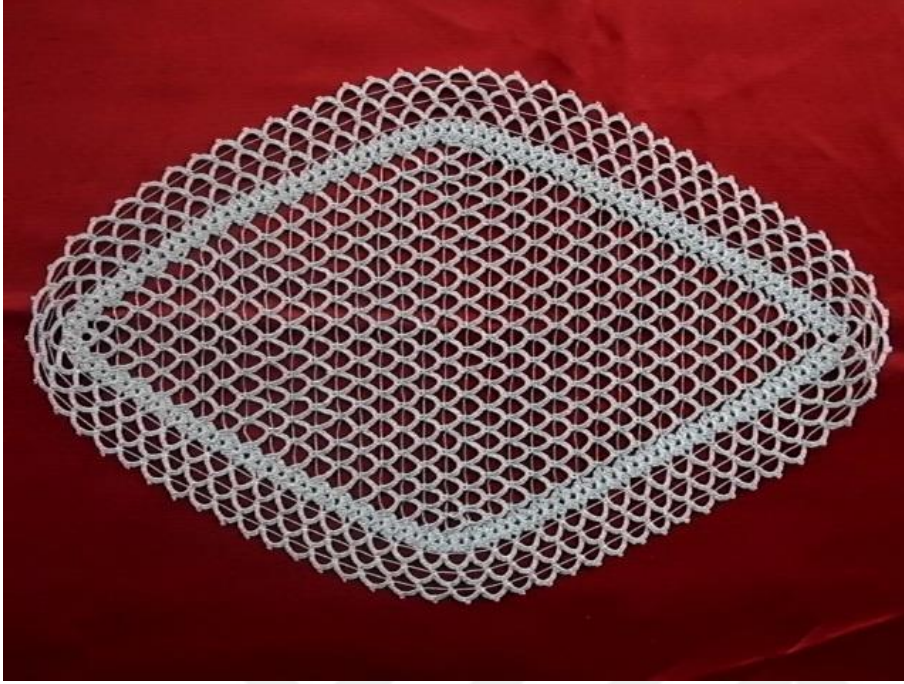
Geometrik Bezeme:

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Ortasından zincir çekilerek başlanan ürünün zincir, sık iğne ve üçlü ilmekler ile merkezden etrafa doğru dağılan bir kompozisyon görünümünde birim tekrarı şeklinde ürünün genel görünümü oluşturulmuştur.

Kaynak Kişi: Fikriye Göz

BİLGİ FORMU 26

Fotoğraf No: 26

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Sehpa Örtüsü

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 21 cm

Boy: 34 cm

Kullanılan Gereçler: Sentetik İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Üçlü İlmek, Sık iğne

Kullanılan Renkler: Gri

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Yarım ay

Kompozisyon: Kenarından üçlü ilmek ve zincir tekniği kullanılarak başlanan ürünün sık iğne tekniği ile orta kısmı ağ formunda oluşturulmuştur. Kenar kısımları ise zincir ve sık iğne ile geçilerek ürünün genel formu oluşturulmuştur.

Kaynak Kişi: Fikriye Göz

BİLGİ FORMU 27

Fotoğraf No: 27

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Uç Danteli

Yörede Verilen İsim:-

Boyutları:

En: 8 cm

Boy: 210 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek, Örümcek

Kullanılan Renkler: Krem

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Kare, yay

Kompozisyon: Ürünün alt kısmı olan iki ince su aralarında örümcek yapılarak birleştirilip tamamlanmıştır. Daha sonra üst kısmında zincir, üçlü ilmek ve örümcek teknikleri kullanılarak ürünün genel görünümü meydana getirilmiştir.

Kaynak Kişi: Güner Kızmaz

BİLGİ FORMU 28

Fotoğraf No: 28

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Uç Danteli

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 36 cm

Boy: 106 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Kare, Vervev

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Uçtaki köşeden trabzanlar ile başlanarak deseninde yanı an da yerleştirilmesiyle devam edilen motifin iki ucunu birbirine bağlayan ince şeridin de birlikte yapılmasıyla ürün tamamlanmıştır.

Kaynak Kişi: Gönül Özcan

BİLGİ FORMU 29

Fotoğraf No: 29

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Karyola Takımı

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

Ara Danteli

En: 9 cm

Boy: 174 cm

Uç Danteli

En: 5 cm

Boy: 198 cm:

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Kare, yay

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Nesnel Bezeme: Baklava

Kompozisyon: Ara danteli ve uç danteli ayrı olarak yapılmakta olan ürünün, ara danteli zincir, üçlü ilmek, trabzan ve sık iğne kullanılarak baklava görünümü oluşturularak

tamamlanmıştır. Uç danteli ise ince suyun kenarına çiçek formundaki görünüm zincir, trabzan ve üçlü ilmek kullanılarak verilmiş ve ürün tamamlanmıştır. Ürünün yaklaşık olarak 1956 yılından itibaren kullanıldığı ve onarım görmediği bilinmektedir.

Kaynak Kişi: Asiye Çakıcı

BİLGİ FORMU 30

Fotoğraf No: 30

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Uç Danteli

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 20 cm

Boy: 180 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Kare, Verev, Kırık Çizgi

Bitkisel Bezeme: Gül

Kompozisyon: Trabzanlar ile başlanan ürünün kenarındaki baklava şeklinde olan verevlik ve ortasında birim tekrarından oluşan güllerin, kumaşa tutturulacak olan kenar kısmındaki

çiçek görünümünde olan ince kısımlar birlikte yapılarak ürün oluşturulmuştur. Ürünün genel görünümü motiflerin birim tekrarından oluşmaktadır.

Kaynak Kişi: Asiye Çakıcı

BİLGİ FORMU 31

Fotoğraf No: 31

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Uç Danteli

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 9 cm

Boy: 86 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Kare, Verev, Kırık Çizgi

Bitkisel Bezeme: Çiçek, Yaprak

Nesnel Bezeme: Baklava

Kompozisyon: Trabzan ile başlanan ürüne, ortasında bağlantılı olarak devan eden çiçekler zincir ve üçlü ilmek kullanılarak birlikte yapılmış ve ürün tamamlanmıştır.

Kaynak Kişi: Güner Kabadayı

BİLGİ FORMU 32

Fotoğraf No: 32

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Uç Danteli

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 12 cm

Boy: 188 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Üçgen, Yarım ay

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Ana motif zemin örgünün üzerine aralıksız olarak sıralanmıştır. Trabzanların üzerine çiçek formunda oluşturulan uç kısımlar birbirinin tekrarı şeklinde yapılarak ürünün genel görünümünü oluşturulmuştur.

Adı Soyadı: Eylem Tosun

BİLGİ FORMU 33

Fotoğraf No: 33

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Yastık Ucu

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 13 cm

Boy: 42 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek, Sık iğne

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Daire, Kırık çizgi, Üçgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Ana motif zemin örgünün üzerine aralıksız olarak sıralanmıştır. Ortasından çiçek formu oluşacak şekilde sık iğne tekniği kullanılarak başlanan ürünün üst kısmı ise sık iğne, üçlü ilmek ve zincirler ile ağ oluşturularak genel görünümü oluşturulmuştur.

Kaynak Kişi: Güner Kabadayı

BİLGİ FORMU 34

Fotoğraf No: 34

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Yastık Ucu

Yörede Verilen İsim: Kanser Örneği

Boyutları:

En: 9 cm

Boy: 38 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Sık iğne

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Daire, Kırık Çizgi

Bitkisel Bezeme: Üzüm, Yaprak

Kompozisyon: Ana motif zemin örgünün üzerine aralıksız sıralanmıştır. Yaprak kısmı yörede kanser örneği adı verilen, sık iğne tekniği ile yapılarak oluşturulmuştur. Uç

kısımları ise küçük çiçekler formunda zincir tekniği kullanılarak yapılmış ve birbirine birleştirilerek ürünün genel formu oluşturulmuştur.

Kaynak Kişi: Eylem Tosun

BİLGİ FORMU 35

Fotoğraf No: 35

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Yastık Ucu

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 5 cm

Boy: 40 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek, Örümcek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Yarım ay

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Ana motif zemin örgü ile birlikte yapılarak aralıksız olarak sıralanmıştır. İnce bir su ve örümcek tekniği birleştirilerek birlikte devam ettirilmesi ile uç kısmındaki

iek formu zincir, ulü ilmek ve örümcek tekniği kullanılarak yapılmıştır. Ürünün genel formu birimlerin tekrarından oluşmaktadır.

Kaynak Kişi: Gönül Özcan

BİLGİ FORMU 36

Fotoğraf No: 36

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Yastık Ucu

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 8 cm

Boy: 40 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Yarım ay, Dikdörtgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: Ana motif zemin örgü üzerine aralıksız olarak sıralanmıştır. Zincir, üçlü ilmek ve trabzanlarla zemin örgü kısmı tamamlanmıştır. Zeminin üzerine çiçek formları aralıklı olarak yerleştirilmiştir. Ürünün genel görünüşü motiflerin birim tekrarıdır.

Kaynak Kişi: Fikriye Göz

BİLGİ FORMU 37

Fotoğraf No: 37

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Yastık

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 40 cm

Boy: 40 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Kare, Üçgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Figüratif Bezeme: Kuş

Kompozisyon: Bütün olarak yapılan ürün, trabzanlar ile başlanıp üçlü ilmek tekniği ile üçgen ve kuş motifleri yapılarak tamamlanmıştır. Kenar kısmındaki üçgen ve çiçek kısmı da zincir ve üçlü ilmek kullanılarak aralıklı tekrar ile oluşturulmuştur.

Kaynak Kişi: Gönül Özcan

BİLGİ FORMU 38

Fotoğraf No: 38

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Yastık

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

En: 30 cm

Boy: 30 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Trabzan, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Daire, Kare, Üçgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek, Dal, Yaprak

Kompozisyon: : Bütün olarak yapılan ürün, trabzanlar ile başlanıp üçlü ilmek tekniği ile geometrik ve bitkisel bezemeler yapılarak tamamlanmıştır. Kenar kısmındaki üçgen ve çiçek kısmı da zincir ve üçlü ilmek kullanılarak aralıklı tekrar ile oluşturulmuştur.

Kaynak Kişi: Zekiye Özcan

BİLGİ FORMU 39

Fotoğraf No: 39

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Fiskos

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

Çap: 120 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Daire, Kare, Üçgen, Dikdörtgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Kompozisyon: : Yuvarlak formdan oluşan ürün, ortasından başlanarak üçgen formlar oluşturulduktan sonra çapın genişlemesi için iek formları ile üçgenler aralıklı olarak yerleştirilerek ürün genel formuna oluşturulmuştur.

Kaynak Kişi: Günnur Gürel Sözen

BİLGİ FORMU 40

Fotoğraf No: 40

Bulunduğu Yer: Kırklareli

Türü: Fiskos

Yörede Verilen İsim: -

Boyutları:

Çap: 120 cm

Kullanılan Gereçler: Pamuk İplik

Kullanılan Teknikler: Zincir, Üçlü İlmek

Kullanılan Renkler: Beyaz

Seçilen Konu

Geometrik Bezeme: Daire, Kare

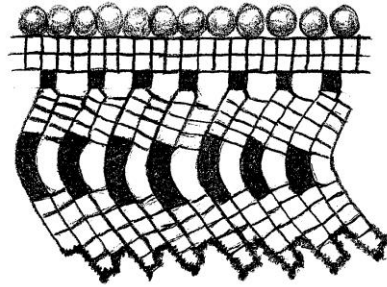
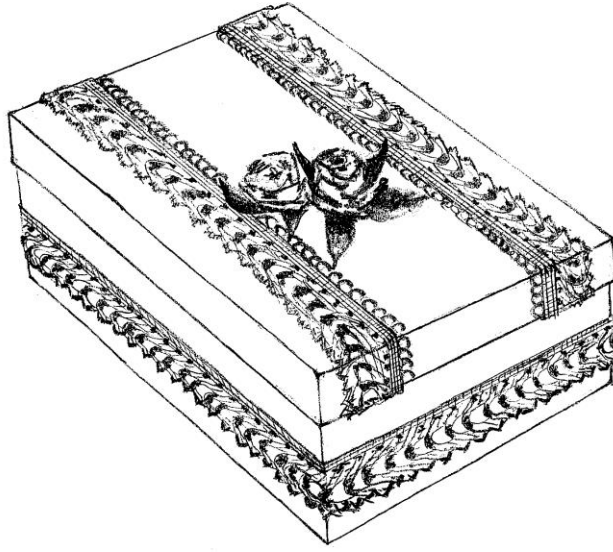
Bitkisel Bezeme: Çiçek

Nesnel Bezeme: Baklava

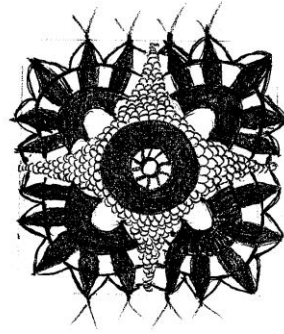
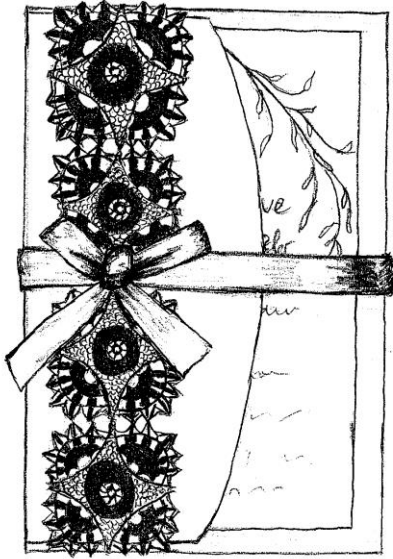
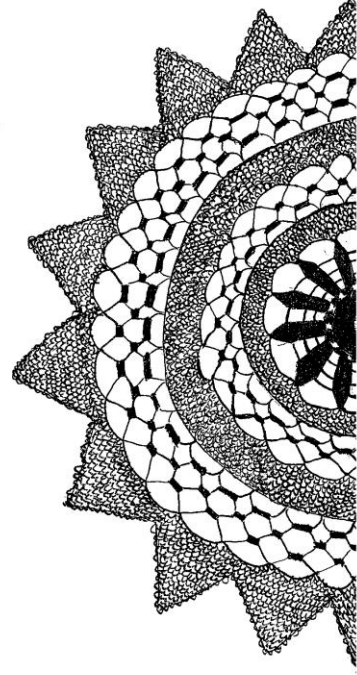
Kompozisyon: : Yuvarlak formdan oluşan ürün, ortasından başlanarak baklava şeklindeki formlar oluşturulmuş, aralıklı tekrar ile kare ve baklava formları yerleştirilerek ürün genel formu meydana getirilmiştir.

Kaynak Kişi: Fikriye Göz

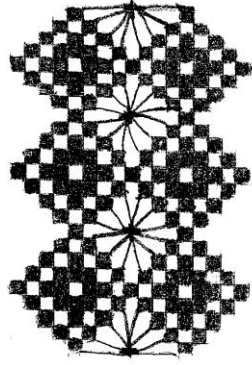
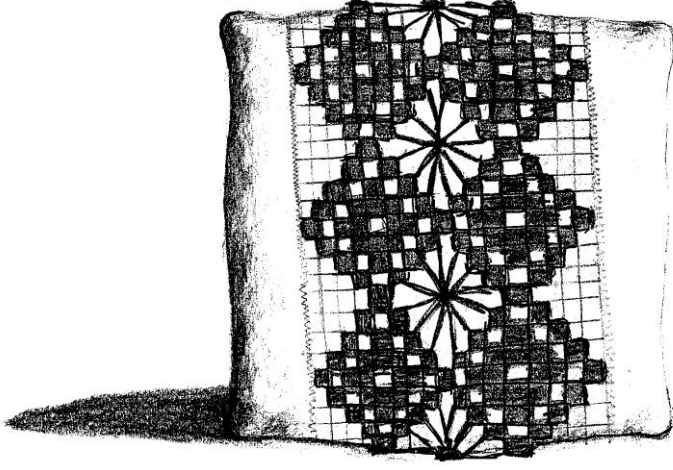
Ek 2. Tasarımlar

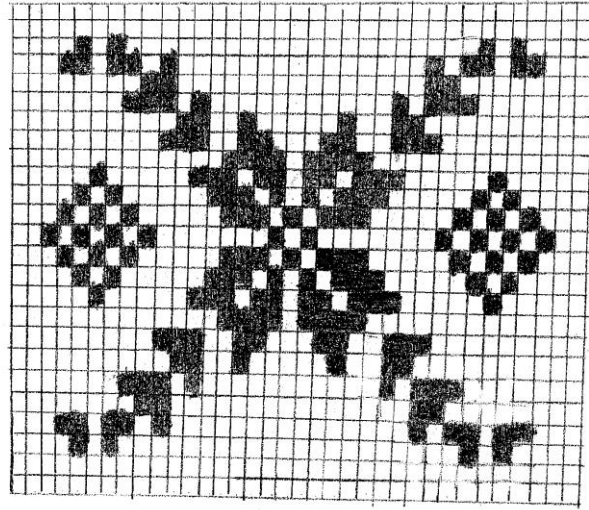
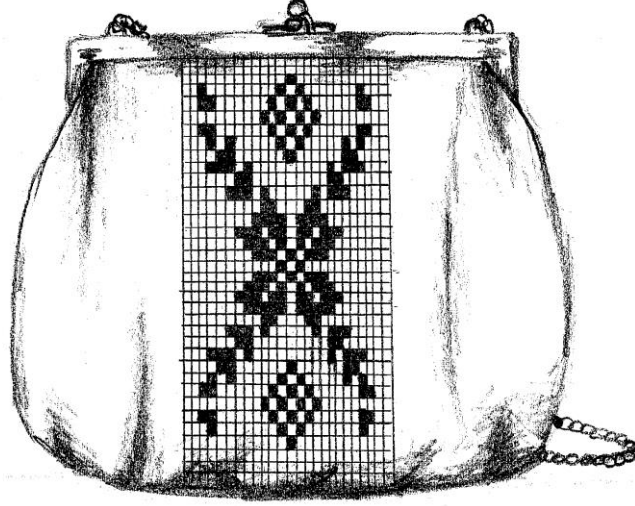
Tasarım1. Takı Kutusu

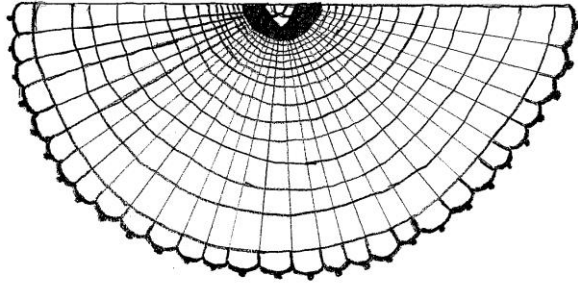
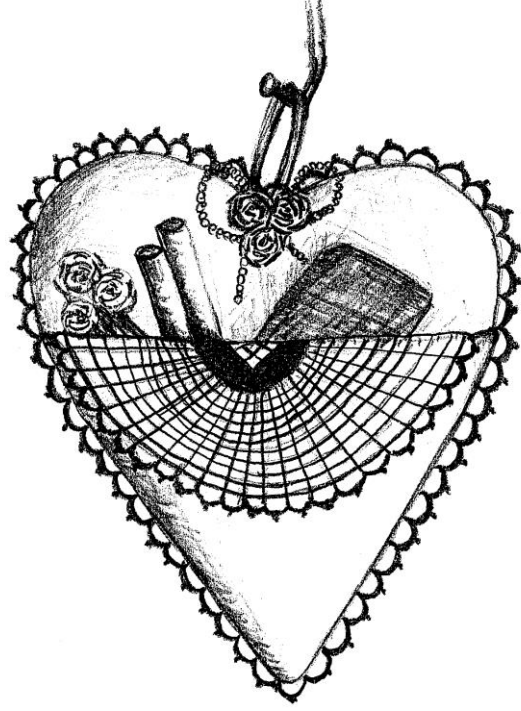
Tasarım 2. Davetiye Örneği

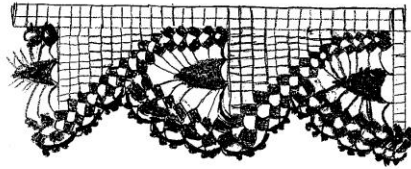
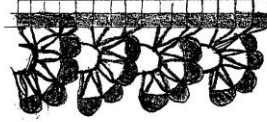
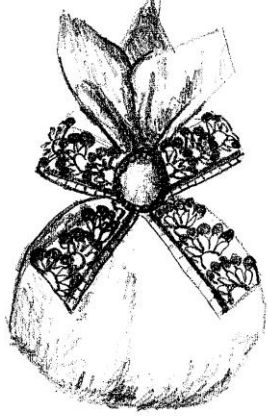
Tasarım 3. Yastık

Tasarım 4. Çanta

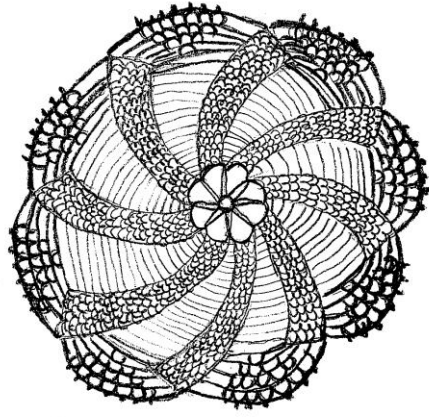
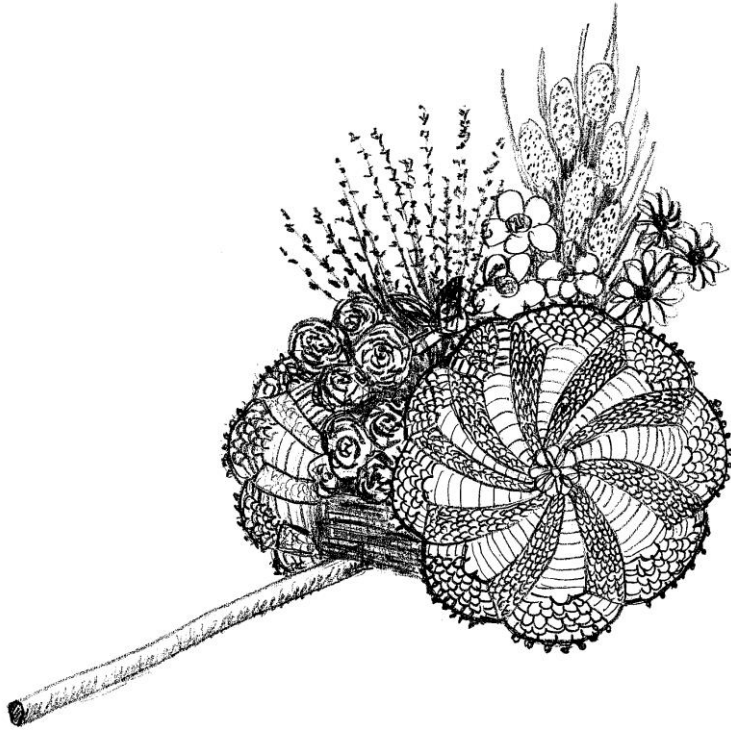
Tasarım 5. İğnelik

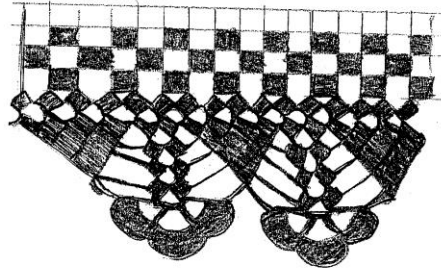
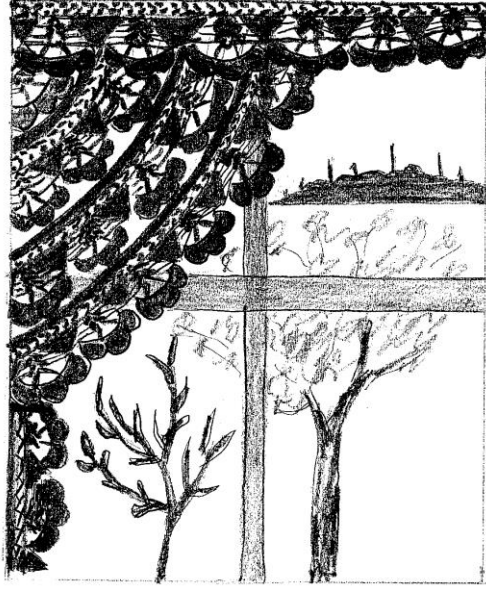
Tasarım 6. Nikah Şekeri Örneği

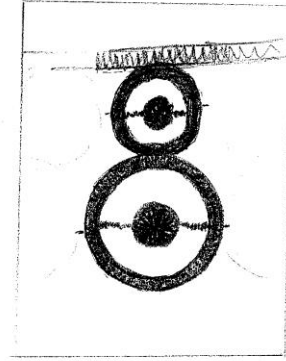
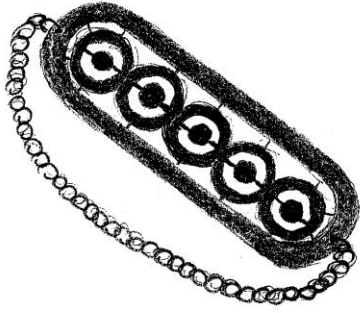
Tasarım7. Kolye

Tasarım 8. Pano Örneği

Tasarım 9. Tablo

Tasarım 10. Kolye

Ek 3.Tasarım Uygulamaları

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı :ÖN, Gülşah
Uyruğu :T.C.
Doğum tarihi ve yeri :29/06/1990 Kırklareli
Medeni Hali : Bekar
Telefon :0 (546) 6895810
e-posta :gullсах_on@hotmail.com

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet tarihi
Yüksek lisans	Gazi Üniversitesi/ Geleneksel Türk San.	2017
Lisans	Gazi Üniv./ Tekstil Dokuma ve Örgü Öğretmenliği	2012
Lise	Kırklareli Anadolu ve Kız Meslek Lisesi	2008

Belgeler

Bilgisayar İşletmenliği Operatörlüğü (2008)
Bilgisayar Destekli Proje Çizimi (Autocad) (2010)
A1 İngilizce Setifikası (2014)

İş

İş Deneyimi	Çalıştığı yer	Görev
2013-2014	Kırklareli İl Halk Eğitim Mer. ve Akşam Sanat Okulu	Usta Öğretici

2014-2015

Kırklareli Pehlivan köy Halk Eğitimi
Merkezi

Kadro lu Öğretmen

Yabancı Dili

-

Yayınlar

1. Akpınarlı,H.F., Ön, G. (2013). Gerede Yöresi Dantel Örücülüğünün Motif ve Kompozisyon Özellikleri, **Gerede Kültürü ve Sanatı Sempozyumu**, 07-08 Ekim
2. Soysaldı, A.,Ön, G. (2014). 20.Yüzyıl Örnekleriyle Bartın Yazmacılığı, **Konya Uluslararası El Sanatları Sempozyumu**.

Projeler

1. Ege Evrensel Gelişim Derneği. AB Eğitim ve Gençlik Programları Kapsamında Düzenlenen **Unutulmuş El Dokumaları Gün Işığında** Eylem Projesi (Geleneksel Tekstiller Rize Bezi Feretiko)(2011)

Sergiler

Sergi Yeri

Sergi Konusu

Sergi Yılı

1. Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Resim Heykel Müzesi Sergi Salonu Geleneksel Türk Sanatları Lisansüstü Öğrenci Sergisi 3-20 Mart 2014

Hobiler

Dans Etmek, Halk Oyunları

GAZİ GELECEKTİR...